

บทบาทของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการพัฒนาท้องถิ่น

นายกิตติศักดิ์ เชื้อแดง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-385-7

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ROLE OF THE SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION STAFF AND THE
PUBLIC PARTICIPATION IN RURAL DEVELOPMENT

Mr. Kittisakdi Chuadang

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-385-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการบริหารท้องถิ่น

โดย

นายกิตติศักดิ์ เชื้อแดง

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

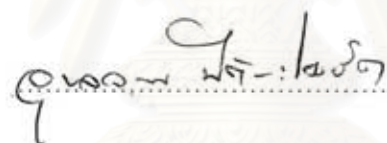
รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

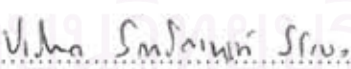
คณะกรรมการวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ จุมพลวรรณ ปิติพัฒนนะเมษิต)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ สดกปิตานนท์ สโรบล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์)

กิตติศักดิ์ เชื้อแดง : บทบาทของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น
(THE ROLE OF THE SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION STAFF AND THE PUBLIC
PARTICIPATION IN RURAL DEVELOPMENT) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ธนวดี บุญลือ, 105 หน้า.
ISBN 994-334-385-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. การเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ อบต.
3. เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. การเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
4. เพื่อทราบว่าปัจจัยตัวใดมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) .ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล 13 อำเภอในจังหวัดสระบุรี รวมทั้งสิ้น 26 แห่ง สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแต่ละ 16 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 416 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม, การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำโดยแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ, และค่าเฉลี่ย การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย, ค่าความแปรปรวน, ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน, ค่าทดสอบพหุคูณ ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS+

ผลการวิจัยพบว่า

1. เจ้าหน้าที่ อบต. มีพฤติกรรมการสื่อสารมาก, เป็นผู้นำความคิดสูง, และมีความน่าเชื่อถือสูง, ประชาชนมีปริมาณการรับสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. ระดับปานกลาง และมีมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นระดับปานกลาง
2. พฤติกรรมการสื่อสาร, ความเป็นผู้นำ, และความน่าเชื่อถือ, ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
3. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมการสื่อสาร, การเป็นผู้นำความคิด, ความน่าเชื่อถือ, ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.
4. พฤติกรรมการสื่อสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีอิทธิพลสูงสุดต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2542

ลายมือนิสิต กิตติศักดิ์ เชื้อแดง
ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา ธนา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

KITTISAKDI CHUADANG : THE ROLE OF THE SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION
STAFF AND THE PUBLIC PARTICIPATION IN RURAL DEVELOPMENT. THESIS ADVISOR :
ASSO.PROF.TANAWADEE BOONLUE, Ph.D. 105 pp. ISBN 994-334-385-7

The objective of this research were:

- 1.To study communication behavior, opinion leadership, credibility of the subdistrict administration organization staff were at the high level. The people received the message from the subdistrict administration organization staff, and the people's participation in rural development at the medium level.
- 2.To compare the difference in opinion of the people about the subdistrict administration organization staff.
- 3.To investigate the relationship between communication behavior, opinion leadership, credibility of the subdistrict administration organization staff the amount of the message people received from the subdistrict administration organization staff, and the people's participation in rural development.
- 4.To find out the variables affected the public participation most.

This research is survey research used questionnaires to collect the data from 416 samples which were composed of people who lived in subdistrict administration organization in 13 district in Saraburi province , Frequency Percentage, Mean, t-test, Anova Peason's Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression were used for the analysis of the data. SPSS+ program was employed for data precessing.

The results of this research were as follows:

- 1.To study communication behavior, opinion leadership, credibility of the subdistrict administration organization staff, the amount of the message people received from the subdistrict administration organization staff, and the people's participation in rural development.
- 2.Difference in demographic characteristics did not cause difference in communication behavior, opinion leadership, credibility of the subdistrict administration organization staff the amount of the message people received from the subdistrict administration organization staff, and the people's participation in rural development.
- 3.Communication behavior, opinion leadership, credibility of the subdistrict administration organization staff the amount of the message people received from the subdistrict administration organization staff correlated with the people's participation in rural development.
4. Communication behavior of the subdistrict administration organization staff was influential variables to public participation most.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2542

ลายมือนิสิต Kittisakdi Chuadang
ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา Tanawadee Boonlue
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีของ
รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวัติ บุญลือ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่ง
ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมษิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ
สถาปิตานนท์ สโรบล และอาจารย์ ดร.วิเชียร เกตุสิงค์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะ
ต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ทำวิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณ ป้า แม่ อาสุนทร อาวี เอ็ม อาทวิ สุทธิถนอม ผู้ตรวจ
ศักดิ์ สมบุญโต หัวหน้าจำเริญ ยุติธรรมสกุล ตลอดจนคนพ่อกๆ ที่อยู่ในห้องสำนักงาน และห้อง
ฝ่ายปกครองทุกท่านที่เป็นแรงผลักดัน อำนวยความสะดวกด้านข้อมูลเอกสาร และสถิติต่างๆ ให้
เพื่อประกอบการศึกษาอันเป็นประโยชน์มากในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และต้องขอขอบคุณ
คุณปิยะดา คงจรรักษ์ ที่ได้จัดพิมพ์ คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจมาโดยตลอด

กิตติศักดิ์ เชื้อแดง

21 เมษายน 2543

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย _____	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ _____	จ
กิตติกรรมประกาศ _____	ฉ
สารบัญตาราง _____	ช
บทที่ 1 บทนำ _____	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา _____	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย _____	6
ปัญหำนำการวิจัย _____	6
สมมติฐานในการวิจัย _____	7
ขอบเขตในการวิจัย _____	7
คำนิยามศัพท์ในการวิจัย _____	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ _____	8
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง _____	9
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับบทบาทของสื่อเพื่อการพัฒนา _____	9
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม _____	10
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับผู้นำความคิดเห็น _____	11
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่พัฒนาและความคาดหวัง ความรู้สึทงเจ้าหน้าที่พัฒนา _____	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง _____	19
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย _____	22
ประชากร _____	22
จำนวนและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง _____	22
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย _____	23
กรอบแนวคิด _____	25
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย _____	26
การทดสอบเครื่องมือ _____	32

การเก็บรวบรวมข้อมูล _____	33
การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล _____	33
การทดสอบสมมติฐาน _____	34
บทที่ 4 ผลการวิจัย _____	35
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ _____	94
สรุปผลการวิจัย _____	95
อภิปรายผลการวิจัย _____	98
ข้อเสนอแนะ _____	103
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย _____	105
รายการอ้างอิง _____	106
ภาคผนวก _____	109
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย _____	110
องค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดสระบุรี _____	116
ประวัติผู้เขียน _____	117

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ _____	36
ตารางที่ 2	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ _____	37
ตารางที่ 3	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส _____	38
ตารางที่ 4	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา _____	39
ตารางที่ 5	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ _____	40
ตารางที่ 6	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ _____	41
ตารางที่ 7	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรู้จัก _____	42
ตารางที่ 8	แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการติดต่อ หรือได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน อบต. _____	43
ตารางที่ 9	แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. _____	44
ตารางที่ 10	แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ ของเจ้าหน้าที่ อบต. _____	45
ตารางที่ 11	แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรม การสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. _____	47
ตารางที่ 12	แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสาร ของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. _____	49

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 13	แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการพัฒนาหมู่บ้าน _____	50
ตารางที่ 14	แสดงเกณฑ์ระดับค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของพฤติกรรม การสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต., ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต., ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต., ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชุมชน _____	51
ตารางที่ 15	แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อหาลำดับความสำคัญของตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต., ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต., ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต., ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. โดยตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน _____	52
ตารางที่ 16	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง _____	53
ตารางที่ 17	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุ _____	54
ตารางที่ 18	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพ _____	55

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 19	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามการศึกษา _____	56
ตารางที่ 20	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพ _____	57
ตารางที่ 21	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้ _____	58
ตารางที่ 22	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามความรู้จัก _____	59
ตารางที่ 23	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต.ระหว่าง เคยและไม่เคย ติดต่หรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต. _____	60
ตารางที่ 24	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความ น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง _____	61

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 25	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความ น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุ _____	62
ตารางที่ 26	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความ น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพ -	63
ตารางที่ 27	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความ น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามการศึกษา	64
ตารางที่ 28	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน - เกี่ยวกับความ น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพ _____	65
ตารางที่ 29	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความ น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้ _____	66
ตารางที่ 30	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความ น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้ _____	67
ตารางที่ 31	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับความ น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเคยและไม่เคย ติดต่อหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต. _____	68
ตารางที่ 32	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง _____	69

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 33	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุ	70
ตารางที่ 34	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพ	71
ตารางที่ 35	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามการศึกษา	72
ตารางที่ 36	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวข้อ กับ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพ	73
ตารางที่ 37	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวข้อกับ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้	74
ตารางที่ 38	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้	75
ตารางที่ 39	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเคยและไม่เคย ติดต่อหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.	76
ตารางที่ 40	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง	77

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 41	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุ _____	78
ตารางที่ 42	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการเปิดรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพ _____	79
ตารางที่ 43	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามการศึกษา _____	80
ตารางที่ 44	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพ _____	81
ตารางที่ 45	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้ _____	82
ตารางที่ 46	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการเปิดรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้ _____	83

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 47	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเคยและไม่เคย ติดต่อกับหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.	84
ตารางที่ 48	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง _____	85
ตารางที่ 49	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอายุ _____	86
ตารางที่ 50	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพ _	87
ตารางที่ 51	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามการศึกษา _____	88
ตารางที่ 52	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอาชีพ _____	89

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 53	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ _____	90
ตารางที่ 54	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ _____	91
ตารางที่ 55	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ระหว่างเคยและไม่เคย ติดต่อกับหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.	92
ตารางที่ 56	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต., ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต., ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต., ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน _____	93

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

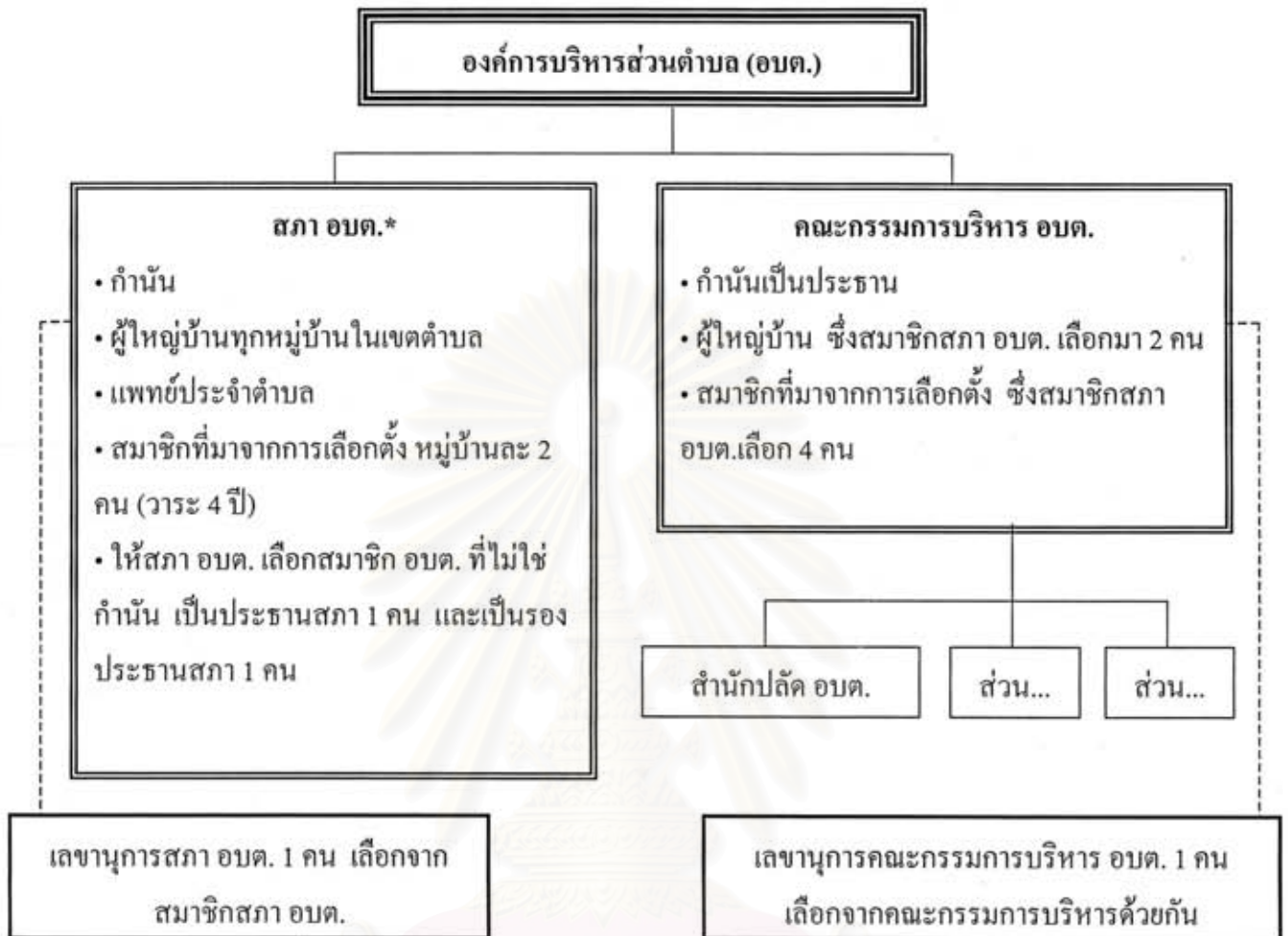
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผลมาจากนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาลที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง และแก้ไขปัญหของท้องถิ่นโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดให้มีการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของการบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีการจัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกจำนวน 617 แห่ง เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2538 และจนถึงปัจจุบันได้มีการยกฐานะสภาตำบลขึ้นเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งสิ้น 6,397 แห่ง จากจำนวนตำบลทั้งหมดทั่วประเทศ 7,255 ตำบล

หากจะกล่าวถึงความเป็นมาของการปกครองระดับตำบลก่อนการยกฐานะขึ้นเป็น อบต. นั้นได้ปรากฏอย่างชัดเจนตามกฎหมายการจัดระเบียบการปกครองเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 ตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ ร.ศ. 116 (พ.ศ.2440) ซึ่งต่อมาได้ยกเลิกและทำการปรับปรุงใหม่โดยพระราชบัญญัติการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ซึ่งใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน (มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจำนวน 8 ครั้ง และโดยประกาศคณะปฏิวัติจำนวน 2 ครั้ง

หลังจากที่ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาสู่ระบอบประชาธิปไตยเมื่อปี พ.ศ. 2475 จึงเริ่มมีแนวคิดที่จะปรับปรุงหน่วยการปกครองระดับตำบลให้สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จุดเริ่มแรกในการปกครองก็คือ การกำหนดให้ตำบลมีรูปแบบเป็น "สภาตำบล" โดยคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย 222/2499 เรื่องระเบียบการบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน ซึ่งมีความมุ่งหมายที่กระตุ้นและส่งเสริมให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมในการจัดการกิจกรรมส่วนท้องถิ่นของตนเอง แต่ยังคงถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของราชการส่วนภูมิภาค

จากสภาพความหลากหลายของการบริหารราชการเกี่ยวกับหน่วยการปกครองในระดับตำบลทั้ง 3 รูปแบบ ในปี พ.ศ. 2515 จึงได้มีการประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 เป็นผลให้ยกเลิกการบริหารราชการทั้ง 3 รูปแบบดังกล่าว และกำหนดให้มีการบริหารราชการเกี่ยวกับหน่วยการปกครองในระดับตำบลเป็นรูปแบบเดียวกันทั่วประเทศ

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

รูปแบบการปกครอง และการบริหาร

ตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 2537 มาตรา 45-57 กล่าวไว้ว่า โครงสร้างของ อบต.ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล มีรายละเอียดดังนี้

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1.สมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล

2.สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งคือ สมาชิกสภา อบต. ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้นหมู่บ้านละ 2 คน

แต่ในร่าง พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 2537 ซึ่งประกาศใช้บังคับนั้น ได้ยกเลิกโครงสร้างเดิม และปรับปรุงโครงสร้างใหม่ ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขต อบต. นั้นหมู่บ้านละ 2 คน

ในกรณีที่เขต อบต. ใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก อบต. จำนวน 6 คน และในเขตที่ อบต. ใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก อบต. จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน หรือกล่าวโดยสรุปก็คือ โครงสร้างของสภา อบต. ตามกฎหมายใหม่จะมีเพียงสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งเท่านั้น และจะมีอย่างน้อย อบต. ละ 6 คน

การดำเนินงานของสภา อบต.

พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ให้อำนาจนายอำเภอแต่งตั้งสมาชิกสภา อบต. ตามมติของสภา อบต. คนหนึ่งเป็นประธานสภา และรองประธานสภาอีกคนหนึ่ง ประธานสภาและรองประธานสภา อบต. ดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับเลือกเป็นประธานสภาและรองประธานสภา อบต.

ประธานสภาอบต. มีหน้าที่ดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เมื่อประธานและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกในที่ประชุมเลือกกันเองเป็นประธานในการประชุมคราวนั้น

ในการดำเนินงานของสภา อบต. เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย กฎหมายกำหนดให้สภา อบต. เลือกสมาชิกสภา อบต. คนหนึ่งเป็นเลขานุการสภา อบต. สมาชิกสภา อบต. ซึ่งได้รับเลือกเป็นเลขานุการสภา อบต. นั้น จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของ อบต. ในขณะเดียวกันอีกไม่ได้

เลขานุการสภา อบต. มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ, จัดการประชุมและงานอื่นใดก็ตามที่สภา อบต. มอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของสภา อบต.

สภาอบต. มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 2537 มาตราที่ 58-59 กล่าวไว้ว่า อบต.มีคณะกรรมการบริหารคณะหนึ่งจำนวนไม่เกิน 7 คน ซึ่งนายอำเภอจะแต่งตั้งตามมติของสภา อบต. ประกอบด้วย กำนัน, สมาชิกสภา อบต.ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านไม่เกิน 2 คน และสมาชิกสภา อบต.ที่มาจากการเลือกตั้งไม่เกิน 4 คน โดยคณะกรรมการบริหารจะเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน และอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ แต่ในช่วง 4 ปีแรกนับตั้งแต่วันที่ พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ใช้บังคับตามบทเฉพาะกาล มาตรา 95 วรรคท้าย กำหนดให้กำนันเป็นประธานกรรมการบริหารโดยตำแหน่งจนกว่าจะครบวาระของ อบต.ชุดแรก

บทบาทของเจ้าหน้าที่ อบต.ในการพัฒนาชุมชน

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการพัฒนาชุมชนนั้น ไม่เพียงแต่อยู่ในเฉพาะการพัฒนาชุมชนในด้านสาธารณูปโภคเท่านั้น แต่ยังคงให้ความสำคัญอยู่ที่ดีแก่ชุมชนนั้นควบคู่กันไปด้วย ซึ่งจะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการถ่ายทอด และศรัทธาความเชื่อมั่นที่มีต่อเจ้าหน้าที่ อบต. องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในการการเป็นศูนย์กลางอนุเคราะห์ชุมชนในด้านต่างๆ เช่น การสร้างสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์, การศึกษา, สาธารณสุข, ศิลปวัฒนธรรม, ซึ่งเป็นการบำบัดทุกข์ให้กับประชาชนนั่นเอง

เจ้าหน้าที่ อบต.ในฐานะผู้นำชนบท

ในท้องถิ่นชนบท เจ้าหน้าที่ อบต.ถือว่าเป็นบทบาทเป็นผู้นำที่สำคัญในการพัฒนาชุมชน เพราะเหตุว่าเป็นตัวแทนของคนในหมู่บ้านนั้น มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับชาวบ้าน และเป็นหน่วยงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของคนในหมู่บ้าน อาทิเช่น ถนนเข้าหมู่บ้าน ไฟฟ้า โทรศัพท์ ฝายน้ำล้น ตลอดจนโครงการฝึกอาชีพให้กับราษฎร เป็นต้น

ในอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีความสำคัญในฐานะที่เป็นองค์กรที่สามารถเข้าไปแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทในการพัฒนาชุมชน ทั้งในด้าน การพัฒนาสาธารณูปการ, สาธารณสุข, การศึกษา, เศรษฐกิจ ฯลฯ

ความไม่ชัดเจนของบทบาทข้าราชการระดับภูมิภาคต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างข้าราชการและประชาชน ในเรื่องผลประโยชน์ และโครงการที่พัฒนานั้นไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการดำเนินการตามระเบียบราชการ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งจ้างข้าราชการเกษียณอายุมาเป็นที่ปรึกษา สำหรับข้าราชการบรรจุใหม่นั้นยังขาดประสบการณ์การทำงานร่วมกับประชาชน

นอกจากนั้นยังมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างบทบาทและการดำเนินงานขององค์การระดับจังหวัด เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด หน่วยงานภาคราชการในระดับภูมิภาค

ในปี พ.ศ. 2535 หลังจากที่รัฐบาลชุดของนายชวน หลีกภัย ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2535 ซึ่งมีนโยบายด้านการกระจายอำนาจดังนี้ “การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นโดยการจัดให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับ ตลอดจนเพิ่มบทบาทและอำนาจในการตัดสินใจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้อำนาจในการกำหนดนโยบายการพัฒนา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการวางผังเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตย และจะส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีความคล่องตัวและร่วมแก้ปัญหาของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ อบต. ในด้านการพัฒนาชุมชน
- 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นตามลักษณะทางประชากรของประชาชน
- 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำ และความน่าเชื่อถือในตัวของเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาชุมชน
- 5) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- 6) เพื่อหาตัวแปรที่มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน เรียงตามลำดับ

ปัญหานำการวิจัย

- 1) พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหรือไม่
- 2) เจ้าหน้าที่ อบต. สื่อสารเรื่องโครงการกับประชาชนในรูปแบบใด และในปริมาณมากน้อยเพียงใด
- 3) เจ้าหน้าที่ อบต. มีบทบาทในการเป็นผู้นำความคิดเห็นของชุมชนมากน้อยเพียงใด
- 4) ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด
- 5) ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ และพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน แตกต่างกันหรือไม่
- 6) ความน่าเชื่อถือและความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหรือไม่
- 7) ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหรือไม่
- 8) ตัวแปรใดที่มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนมากที่สุดตามลำดับ

สมมติฐาน

- 1) พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- 2) ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต.มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- 3) ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- 4) ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสาร, และปริมาณการรับสารของเจ้าหน้าที่ อบต. และการมีส่วนร่วมของของประชาชนในการพัฒนาชุมชน มีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร
- 5) ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- 6) ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต. มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้มุ่งศึกษาถึงบทบาทของเจ้าหน้าที่ อบต. ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นผู้นำการพัฒนาในโครงการพัฒนาตำบลต่างๆ

คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

- 1) เจ้าหน้าที่ อบต. หมายถึง เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่ประธาน อบต. ลงมาถึงพนักงานธุรการ ทุกคน ที่ทำงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) บทบาท หมายถึง การกระทำหน้าที่ในกิจกรรมต่างๆที่เจ้าหน้าที่ อบต. เข้าไปเป็นผู้นำการพัฒนา
- 3) ความเป็นผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะในการเป็นผู้นำทางความคิดของเจ้าหน้าที่ อบต. ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะดังนี้
  - มีความรู้ความสามารถ
  - บุคลิกภาพดี
  - มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
  - อุดหนุน
  - การศึกษาดี
  - ทันสมัย

- 4) ความน่าเชื่อถือ หมายถึงคุณลักษณะในตัวเจ้าหน้าที่ อบต. ในสายตาของประชาชน ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะดังนี้
- ความศรัทธาเชื่อมั่น (Trustworthiness) ได้แก่ ความจริงใจ ความเสียสละ ความน่าไว้วางใจ
  - ความเชี่ยวชาญ (Expertise) ได้แก่ ความรู้ ความชำนาญ และ ความมีสติปัญญา
  - ความคล่องตัว (Dynamism) ได้แก่ ความกระตือรือร้น ความขยันขันแข็ง ความรับผิดชอบต่องาน การพูดจริงทำจริง
- 5) พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. หมายถึง รูปแบบและวิธีการในการสื่อสาร และถ่ายทอดข่าวสารแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่ อบต.
- 6) ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. หมายถึง ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.
- 7) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านร่างกายและแรงใจต่อการพัฒนาชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ อบต. ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด เข้าใจถึงบทบาทที่ถูกต้อง เพื่อที่จะทำหน้าที่พัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้านนิเทศศาสตร์พัฒนาการ ในเรื่องบทบาท และลักษณะของผู้นำความคิดเห็น (Opinion Leader) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ อบต.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสระบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษานี้มากมาย อันเป็นแนวทางที่ดีในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกรอบแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

- 1) แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสื่อเพื่อการพัฒนา
- 2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม
- 3) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับผู้นำความคิดเห็น
- 4) แนวคิดและทฤษฎีเรื่องความคาดคะเนความรู้สึกของผู้อื่นของเจ้าหน้าที่พัฒนา
- 5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสื่อเพื่อการพัฒนา

จากแนวคิดของ วิลเบอร์ ชรามม์ (Wilber Schramm : 1964) กล่าวว่า หากข่าวสารที่เป็นการโน้มน้าวใจ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มแรกนั้น บทบาทของการสื่อสารควรมีการวางแผนอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูลระหว่างแหล่งสาร และประชาชน โดยใช้กระบวนการสื่อสารสองทาง หรือหลายๆ ทาง (Two – Way or Multidimensional Communication process)

มาลี บุญศิริพันธ์ (มาลี บุญศิริพันธ์ : 2535) กล่าวว่า นักพัฒนาควรให้ความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาบทบาท และอิทธิพลของการสื่อสารอย่างจริงจัง เพื่อให้ผลของการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ อบต. หากได้มีการวางแผนการใช้สื่อที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างถูกต้องแล้ว ก็จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิดที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

องค์การสหประชาชาติให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาไว้ว่า คือการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในระดับต่างๆคือ

- 1) ในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคมและการจัดสรรทรัพยากรต่างๆให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
- 2) ในการเข้าร่วมปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการในรูปแบบต่างๆด้วยความสมัครใจ

Shirley A White กล่าวไว้ว่า ความหมายของคำว่า "การมีส่วนร่วม" นั้น มีหลากหลายความหมายและแตกต่างกันมากมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบท (context) ของแต่ละประเทศที่มีลักษณะแตกต่างกันไป เช่น การมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น (local participations) จะแตกต่างไปจากการมีส่วนร่วมที่ไม่ใช่ระดับท้องถิ่น (nonlocal participations) ดังเช่นที่ประชุมของ The Ad Hoc Group of Experts ว่าด้วยเรื่อง "Popular Participation as a strategy for promotion community – level action and national development" ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ไม่สามารถให้คำจำกัดความที่ตายตัวได้ และมีการให้ความหมายต่างๆกันออกไปในแต่ละประเทศ แม้กระนั้นที่ประชุมได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้อย่างกว้างๆ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะทำให้สมาชิกของชุมชนหรือสังคมได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมและมีอิทธิพลในกระบวนการพัฒนา และในการแบ่งสรรผลของการพัฒนาอย่างเป็นธรรม ซึ่งหมายถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเท่าเทียมกันในประเด็นของ

- 1) การสนับสนุนกระบวนการพัฒนา
- 2) การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม
- 3) การตัดสินใจในรูปของการกำหนดเป้าหมาย การวางนโยบาย วางแผนและการปฏิบัติตามแผน ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์.) กล่าวว่าหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน (people's participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้เป็นเป้าหมายของการพัฒนาเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการ ประเมินผลโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ชาวบ้านได้เรียนรู้ทั้งเรื่องที่ทำ และในเรื่องการทำงานร่วมกัน ซึ่งหากสมประสงค์แล้วก็จะทำให้คนเกิดการพัฒนาได้

เดซเลอร์ และ ซ็อค (Deshler and Sock) อ้างใน Shirley A White with K Sadanandan Nair and Joseph Asceroft สรุปไว้ว่า การมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 2 ระดับดังนี้

1.การมีส่วนร่วมแบบจอมปลอม (Pseudo - Participation) ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะที่ประชาชนต้องปฏิบัติตามแนวทางที่นักวางแผน นักบริหาร และผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีอำนาจในชุมชน ได้ควบคุม กำหนดโครงการ ตลอดทั้งทำการตัดสินใจแทนประชาชนไปแล้ว โดยการมีส่วนร่วมในระดับนี้ยังแยกย่อยออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1.1) ลักษณะภายในท้องถิ่น (Domestications) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแจ้งข่าวสาร การให้ความปกป้องคุ้มครอง และการปรับเปลี่ยนที่กระทำโดยบุคคลผู้มีอำนาจ ไม่ใช่ประชาชนโดยตรง

1.2) ลักษณะการอนุเคราะห์ (Assistencialism) เป็นการทำให้เกิดความพึงพอใจและการให้คำปรึกษา

2.การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Genuine Participation) คือการที่ผู้มีอิทธิพลหรือผู้มีอำนาจ ตลอดทั้งนักบริหาร และนักวางแผนร่วมมือทำงานกับประชาชนในการกระทำใดๆทุกกระบวนการของการทำงาน ตลอดไปจนถึงกระบวนการตัดสินใจของประชาชน ประชาชนได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมให้เข้าไปดูแล ควบคุมการปฏิบัติงานด้วยตัวเอง การมีส่วนร่วมระดับนี้แยกย่อยออกเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1) ความร่วมมือ (cooperation) คือการที่ประชาชนและผู้มีอำนาจได้เป็นคณะผู้แทนและเป็นหุ้นส่วนร่วมกันในการใช้อำนาจ

2.2) การควบคุมของประชาชน (citizen control) คือการมอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ตลอดทุกขั้นตอนของการทำงาน

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมที่ได้นำเสนอในบทนี้จะเป็ประโยชน์ต่อการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่างๆ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำความคิดเห็น

พัฒน์ บุญยรัตนพันธ์ (พัฒน์ บุญยรัตนพันธ์, 2517 : 130) กล่าวถึงผู้นำชุมชนโดยทั่วไปอาจจำแนกได้กว้างๆ 2 ประเภทคือ

1.ผู้นำแบบเป็นทางการ ได้แก่ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งจากราชการ เช่นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล กรรมการหมู่บ้านและตำบลตลอดจนข้าราชการประเภทต่างๆ รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ อบต.ด้วย เพราะผู้นำประเภทนี้มีตำแหน่งอำนาจหน้าที่ของทางราชการค้ำจุนอยู่ และประชาชนก็ตระหนักในฐานะของการเป็นผู้นำ เพราะมีการเลือกตั้ง แต่งตั้งและประกาศเป็นทางการให้ทราบ ด้วยเหตุนี้ตำแหน่งและความรับผิดชอบของผู้นำอย่างเป็นทางการจึงเป็นที่ทราบกันของสาธารณชนทั่วไป

ผู้นำที่เป็นทางการมีความรับผิดชอบจำกัดที่แน่นอนสังเกตจากชื่อตำแหน่งก็พอจะทราบขอบเขตของรับผิดชอบ และในทางปฏิบัติความเป็นผู้นำอย่างเป็นทางการจะสูญสิ้นเมื่อหมดอำนาจหน้าที่ เว้นแต่คุณความดีที่มีอยู่ตอนที่ปฏิบัติหน้าที่เท่านั้นที่มีส่วนประทับใจประชาชนและยังคงรับรองความเป็นผู้นำของเขาต่อไป

2. ผู้นำทางธรรมชาติหรือแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ผู้มีอิทธิพล มีความสามารถ ความรู้ทันสมัย และรู้สถานการณ์ของหมู่บ้าน ไม่ได้รับมอบหมายตำแหน่งอำนาจหน้าที่ใดๆจากทางราชการ ชาวบ้านก็ไม่ตระหนักในความเป็นผู้นำ แต่ก็ยอมรับนับถือว่าเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังของความสำเร็จในการทำงานของหมู่บ้าน ประชาชนเดือดร้อนมีปัญหาจะอาศัยบุคคลนี้เป็นที่พึ่งได้ ลักษณะแห่งความเป็นผู้นำประเภทนี้ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดดังเช่นผู้นำแบบเป็นทางการ บุคคลที่มีผู้นำแบบนี้มีประโยชน์ต่องานพัฒนาอย่างมาก โดยแก่นแท้เป็นผู้ที่เต็มใจร่วมมือเพื่อส่วนรวมอยู่แล้ว แม้จะไม่มีอำนาจหน้าที่รับรองอย่างเป็นทางการก็ตาม

ผู้นำความคิดเห็น

บุคคลแต่ละคนในสังคมมีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสารไม่เท่ากัน บางคนอาจมีอิทธิพลต่อความคิดหรือพฤติกรรมของคนอื่น ๆ ตามที่บุคคลนั้นต้องการ บุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่าเป็นคนที่มีความเป็นผู้นำในด้านความคิดที่คนอื่น ๆ มักไปขอข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำจากบุคคลนั้นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่บุคคลอื่น ๆ เห็นว่าเขาเหล่านั้นเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือรู้ดี บุคคลที่มีอิทธิพลเช่นนี้อาจมีตำแหน่งเป็นผู้นำอย่างเป็นทางการ แต่อิทธิพลที่เขามีต่อผู้อื่นจะมีลักษณะที่ไม่เป็นทางการโดยผ่านข่ายใยของการสื่อสารระหว่างบุคคล

ผู้นำทางความคิดเห็น (Opinion Leader) หมายถึงระดับที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถมีอิทธิพลโดยวิธีที่ไม่เป็นทางการต่อทัศนคติหรือพฤติกรรมโดยเปิดเผยของบุคคลนั้นที่ต้องการและสามารถมีอิทธิพลเช่นนี้ได้ค่อนข้างบ่อย

Rogers and Svenning (เสถียร เศษประทับ, 2528 : 45) สรุปจากการศึกษาของเขาว่าผู้นำความคิดมีบทบาท 2 อย่างคือ บทบาทที่เป็นผู้รับและบทบาทที่เป็นผู้ให้ บทบาทที่เป็นผู้รับคือเป็นผู้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนหรือสื่อระหว่างบุคคล บทบาทที่เป็นผู้ให้คือเป็นผู้ถ่ายทอดข่าวสารไปยังบุคคลอื่นอีกต่อหนึ่ง ซึ่งทำให้ผู้นำทางความคิดเป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลอื่นภายในระบบสังคม

เมื่อกล่าวถึงบทบาทของผู้นำความคิดแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกล่าวถึงการเผยแพร่ข่าวสารควบคู่กันไปด้วยเพราะตัวแปรทั้งสองประการนี้ต่างก็มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในกระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนา และจะทำให้มองภาพรวมของกระบวนการสื่อสารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

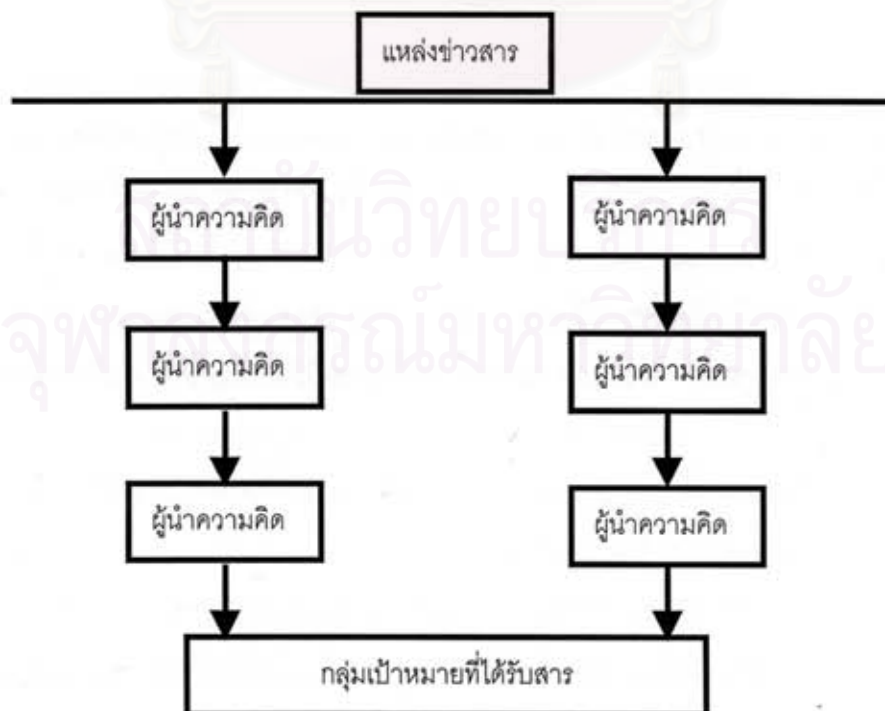
Everett M. Rogers and Floyed F. Shoemaker (Everett M. Rogers and Floyed F. Shoemaker, 1973 : 24) ศึกษาถึงการเผยแพร่ข่าวสารว่าเป็นการสื่อสารประเภทหนึ่งที่มีความ

คิดใหม่ สิ่งใหม่ หรือวิธีปฏิบัติใหม่ถูกเผยแพร่หรือถูกถ่ายทอดจากแหล่งกำเนิดไปยังสมาชิกภายในระบบสังคม การเผยแพร่ข่าวกรรมมีความเกี่ยวข้องกับข่าวสารทุกประเภท ด้วยเหตุนี้คำว่า "การสื่อสาร" จึงมีความหมายกว้างกว่า "การเผยแพร่ข่าวกรรม"

การเผยแพร่ข่าวกรรมไปยังบุคคลที่รวมตัวอยู่ในสังคมนั้น ช่องทางการสื่อสารถือได้ว่ามีบทบาทที่สำคัญมากในการที่ผู้รับสารจะตัดสินใจยินยอมรับหรือปฏิเสธข่าวกรรมนั้นๆ ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งข่าวสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากในเวลาเดียวกัน สื่อมวลชนจะเป็นช่องทางการสื่อสารที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งผู้ส่งสารจะต้องเป็นผู้พิจารณาว่าจะใช้ช่องทางการสื่อสารประเภทใดเมื่อไร

การศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวกรรมช่วยให้มองภาพและเข้าใจกระบวนการสื่อสารดียิ่งขึ้น แรกๆ นักสื่อสารมีความเห็นว่าข่าวสารถูกถ่ายทอดจากแหล่งสารไปยังผู้นำทางความคิด หลังจากนั้นผู้นำทางความคิดก็ช่วยถ่ายทอดข่าวสารต่อไปยังผู้ส่งสารอื่นๆ ในระบบสังคมที่เรียกกันทั่วไปว่า การสื่อสารแบบสองขั้นตอน แต่ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวกรรมพบว่าข่าวสารถูกถ่ายทอดในลักษณะหลายขั้นตอน (Multi-Step Process) กล่าวคือข่าวสารถูกถ่ายทอดจากแหล่งข่าวสารไปยังผู้รับสารโดยผ่านขั้นตอนต่างๆ มากกว่าสองขั้นตอน ซึ่งได้แสดงไว้ให้เห็นในแผนภาพที่ 3 ดังนี้

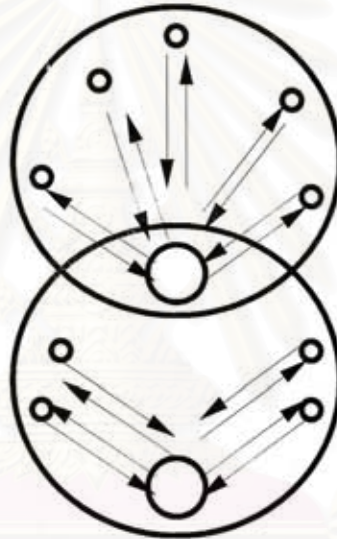
แผนภาพที่ 3
แบบจำลองแสดงการสื่อสารแบบหลายขั้นตอน

Bettinghaus (Erwin P. Bettinghaus, 1968 : 189) ได้กล่าวว่าผู้นำทางความคิดเป็นสื่อบุคคลในการติดต่อสื่อสาร จะมีคนมาปรึกษาเขาและเขาก็จะให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆแก่สมาชิกในกลุ่มบ่อยครั้งแต่ในขณะเดียวกันผู้นำทางความคิดคนนั้นอาจจะไปแสวงหาคำแนะนำจากผู้นำทางความคิดคนอื่นๆอีก และอาจจะต้องสืบเรื่องราวจากผู้นำทางความคิดคนอื่นๆอีกหลายคนก่อนที่จะยอมรับสารที่ส่งมาจากสื่อมวลชน จึงแสดงให้เห็นอย่างชัดว่าเป็นกระบวนการสื่อสารแบบหลายขั้นตอน (Multi -Step Flow of Communication) ซึ่งได้แสดงให้เห็นไว้ในแผนภาพที่ 4 ดังนี้

แผนภาพที่ 4

แบบจำลองกระบวนการสื่อสารแบบหลายขั้นตอนของ Bettinghaus

Rogers and Shoemaker (Everett M. Rogers, and Floyd F. Shoemaker, 1973 : 205-209) ได้ศึกษารูปแบบการสื่อสารแบบสองขั้นตอน และหลายขั้นตอน ได้ข้อสรุปว่าความคิดจะถ่ายทอดจากวิทยุและหนังสือพิมพ์ ไปยังผู้นำความคิดเห็นและจากผู้นำเหล่านี้ไปยังประชาชนคนอื่นๆที่มีความกระตือรือร้นในการหาข่าวสารน้อยกว่า ขั้นตอนแรกจากผู้ส่งสารไปยังผู้นำความคิดเห็นนั้นมักจะเป็นการถ่ายทอดข่าวสาร แต่ในขั้นตอนที่สองจากผู้นำไปยังผู้ตามจะเป็นการสอดแทรกอิทธิพลด้วย จึงเรียกว่าเป็นการสื่อสารแบบสองขั้นตอน การสื่อสารแบบนี้จะชวนเน้นความสำคัญของบทบาทระหว่างสื่อมวลชนและสื่อระหว่างบุคคล กล่าวคือสื่อมวลชนไม่มีอำนาจและไม่ได้เข้าถึงประชาชนอย่างที่เราคิด เราอาจจะได้รับความคิดใหม่ทางสื่อสารมวลชนหรือการสื่อสารระหว่างบุคคลจึงนำสารนั้นไปถ่ายทอดไปยังบุคคลที่เราติดต่อด้วย นอกจากผู้นำความคิดเห็นจะใช้ช่องทางการสื่อสารมวลชนแล้วเขาอาจจะใช้ช่องทางอื่นๆในการสื่อสารได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำความคิดเห็นในประเทศด้อยพัฒนาซึ่งสื่อมวลชนเข้าถึงได้น้อยหรือไม่สามารถรับสื่อ

มวลงชนได้เลย ช่องทางอื่นๆเช่นการเดินทางไปในเมือง การพบปะสนทนากับผู้นำการเปลี่ยนแปลง จะเป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญ ผู้นำความคิดเห็นจะเลือกใช้ช่องทางใดนั้นขึ้นอยู่กับ การพิจารณาเรื่องลักษณะโดยธรรมชาติของข่าวสาร แหล่งสาร และสถานภาพของผู้นำ ความคิดเห็นในโครงสร้างของสังคม ดังนั้นผู้นำความคิดเห็นจะเป็นสื่อที่กระตุ้นการไหลของข่าวสารไปยังมวลงชนได้ดีทีเดียว

Rogers and Shoemaker (Everett M. Rogers, and Floyd F. Shoemaker, 1973 : 205-209) กล่าวถึงการสื่อสารแบบหลายขั้นตอนว่าหมายถึงการที่สารจากสื่อมวลงชนจะมาถึงกลุ่มประชาชนจำนวนมากนั้นอาจจะถ่ายทอดกันมาหลายขั้นตอน บางคนอาจจะได้รับสารจากผู้ส่งสารโดยตรง ในขณะที่บางคนจะได้รับสารนั้นผ่านมาหลายขั้นตอนส่วนจะผ่านกี่ขั้นนั้นขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้ส่งสาร การเข้าถึงของสื่อมวลงชน การเปิดรับสารของผู้รับสาร ลักษณะโดยธรรมชาติของข่าวสาร ตลอดจนความน่าสนใจของสารที่มีต่อผู้รับสาร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าแบบจำลองการสื่อสารที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบันคือแบบจำลองการไหลของข่าวสารแบบหลายขั้นตอน แบบจำลองการสื่อสารแบบนี้ได้รวมแบบจำลองของการไหลของข่าวสารหรือนวกรรมทุกๆแบบที่ได้กล่าวมาแล้วเข้าได้ในแบบจำลองของการสื่อสารแบบนี้ไม่ได้กำหนดขั้นตอนการไหลของข่าวสารให้แน่นอนลงไปได้ว่าต้องมีกี่ขั้นตอนรวมทั้งไม่ได้จำเพาะเจาะจงลงไปว่าสารจะต้องมาจากแหล่งสารที่เป็นสื่อมวลงชนหรือไม่ ขอบเขตหรือความสามารถในการเข้าถึงแหล่งสารของผู้รับสาร ธรรมชาติของสารและความสำคัญของสารต่อผู้รับสารเป็นต้น

คุณลักษณะของผู้นำความคิดเห็น (Characteristics of Opinion Leader)

Rogers and Shoemaker (Everett M. Rogers, and Floyd F. Shoemaker, 1973 : 205-209) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ทำให้ผู้นำความคิดเห็นแตกต่างจากบุคคลอื่นทั้งในระบบสังคมแบบทันสมัยและสังคมแบบประเพณีดั้งเดิมไว้ดังนี้คือ

1. ผู้นำความคิดเห็นมีการศึกษาแบบเป็นทางการสูงกว่าผู้ตาม
2. ผู้นำความคิดเห็นมีที่ทำกินมากกว่าผู้ตาม
3. ผู้นำความคิดเห็นมีสถานภาพสังคมสูงกว่าผู้ตาม
4. ผู้นำความคิดเห็นมีความตระหนักในบทบาทของคนอื่นมากกว่าผู้ตาม
5. ผู้นำความคิดเห็นมีระดับความรู้หนังสือสูงกว่าผู้ตาม
6. ผู้นำความคิดเห็นมีความทันสมัยทางด้านเกษตรกรรมมากกว่าผู้ตาม
7. ผู้นำความคิดเห็นมีการใช้สื่อมวลงชนมากกว่าผู้ตาม
8. ผู้นำความคิดเห็นมีความรู้ทางด้านการเมืองมากกว่าผู้ตาม

Ralph M. Stogdill (กรณีการ โอมูเน, 2526 : 31) ได้สรุปถึงคุณลักษณะของทางความคิด ดังนี้คือ

1. เป็นผู้ที่มีสติปัญญาเฉียบแหลม มีความตื่นตัว มีความกระตือรือร้น เป็นต้น
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความทะเยอทะยานสูง
3. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีความน่าไว้วางใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความขยันขันแข็ง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม เป็นต้น

Lazarsfeld and Merton (เลดีเยร เชยประดับ, 2528 : 45) กล่าวถึงคุณลักษณะที่เหมือนกัน (Homophily) ว่าคือการทำที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีคุณลักษณะเหมือนกันก็คือการทำที่บุคคลสองคนมีปฏิกริยาสัมพันธ์กันหรือมีการกระทำโต้ตอบซึ่งกันและกัน (Interact) โดยมีระดับของความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม การศึกษา สถานะทางสังคม และอื่นๆที่เหมือนกัน

Tarde (เลดีเยร เชยประดับ, 2528 : 45) กล่าวว่า "ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าความสัมพันธ์ทางสังคมจะใกล้ชิดกันมากขึ้นระหว่างบุคคลที่มีอาชีพและการศึกษาเหมือนกัน" คุณลักษณะที่เหมือนกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารกับการสื่อสารนั้นมีส่วนช่วยสนับสนุนหรือช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกัน และทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ลักษณะของการกระจายข่าวสารหรือการเผยแพร่ข่าวสารหรือการเผยแพร่ข่าวสารระหว่างบุคคลที่มีลักษณะเหมือนกันก็คือจะมีข่าวสารหรือนวัตกรรมไหลไปตามแนวอนมากกว่าที่จะไหลไปตามแนวตั้งในระดับสังคม จะเห็นว่าคุณลักษณะที่เหมือนกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ขัดขวางไม่ให้ข่าวสารหรือนวัตกรรมกระจายจากเมืองบนไปสู่เมืองล่างได้โดยสะดวก

ผู้นำทางความคิดที่มีคุณลักษณะของสถานภาพทางสังคมและคุณลักษณะอื่นๆที่เหมือนกันกับตน เพราะฉะนั้นการสื่อสารระหว่างผู้ที่มีคุณลักษณะเหมือนกันจึงเป็นไปได้มากกว่าการสื่อสารระหว่างผู้ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน

สรุปหลักกว้างๆในเรื่องคุณลักษณะที่เหมือนกันและต่างกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ดังนี้

1. โดยปกติการกระจายข่าวสาร ความคิดหรือความรู้ระหว่างบุคคลจะเกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีลักษณะเหมือนกัน
2. เมื่อมีการเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดหรือนวัตกรรมเกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีคุณลักษณะต่างกัน ผู้ตามความคิดจะแสวงหาผู้นำความคิดที่มีสถานะทางสังคมสูงกว่า
3. เมื่อมีการเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดหรือนวัตกรรมเกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีคุณลักษณะต่างกัน ผู้ตามความคิดจะแสวงหาผู้นำความคิดที่มีการศึกษามากกว่า
4. เมื่อมีการเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดหรือนวัตกรรมเกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีคุณลักษณะต่างกัน ผู้ตามความคิดจะแสวงหาผู้นำความคิดที่เข้าถึงสื่อมวลชนมากกว่า

5. เมื่อมีการเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดหรือนวัตกรรมเกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีคุณลักษณะต่างกัน ผู้ตามความคิดจะแสวงหาผู้นำความคิดที่ติดต่อกับภายนอกมากกว่า

6. เมื่อมีการเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดหรือนวัตกรรมเกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีคุณลักษณะต่างกัน ผู้ตามความคิดจะแสวงหาผู้นำความคิดที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมมากกว่า

7. เมื่อมีการเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดหรือนวัตกรรมเกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีคุณลักษณะต่างกัน ผู้ตามความคิดจะแสวงหาผู้นำความคิดที่ทันสมัยมากกว่า

จากที่กล่าวมาสามารถจะอธิบายคุณลักษณะที่สำคัญๆของผู้นำความคิดเห็นได้ดังต่อไปนี้

1. การสื่อสารภายนอก (External Communication)

ผู้นำทางความคิดสามารถเข้าถึงสื่อมวลชนได้มากกว่าผู้ตาม ความคิดแนวคิดจากแบบจำลองการไหลของข่าวสารแบบสองชั้นตอนคือ ผู้นำทางความคิดจะสามารถเข้าถึงสื่อมวลชนได้มากกว่า สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากผู้นำทางความคิดทำหน้าที่เป็นนายประตูที่ข่าวสารหรือนวัตกรรมจะเข้าสู่สังคม หรือผู้นำความคิดอาจจะได้ติดต่อกับสังคมภายนอกหรือเจ้าหน้าที่ผู้เผยแพร่ นวัตกรรมมากกว่า นอกจากนี้ผู้นำทางความคิดมีลักษณะสากลหรือลักษณะระหว่างท้องถิ่นมากกว่าผู้ตามความคิด และผู้นำความคิดมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมากกว่าผู้ตามความคิด

2. การเข้าถึง (Accessibility)

การที่ผู้นำทางความคิดจะเผยแพร่ข่าวสารหรือนวัตกรรมไปยังผู้ตามความคิดได้ ผู้นำทางความคิดจะต้องสามารถพูดคุยโดยตรงกับผู้ตามความคิด นั่นคือการสามารถเข้าถึงผู้ตามความคิดได้หรือมีส่วนร่วมในสังคม ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผู้นำทางความคิดมีส่วนร่วมในสังคมมากกว่าผู้ตามความคิด

3. สถานะทางสังคม (Socioeconomic Status)

ผู้ตามความคิดจะแสวงหาผู้นำทางความคิดที่มีสถานะทางสังคมที่สูงกว่าตนเล็กน้อย โดยเฉพาะแล้วผู้นำทางความคิดจะมีสถานะทางสังคมที่สูงกว่าผู้ตามความคิดอย่างที่ Trade กล่าวเมื่อปี 1903 ว่าประชาชนในระดับต่ำสุดของสังคมสามารถคิดค้นนวัตกรรมได้ แต่การเผยแพร่ นวัตกรรมจะต้องขึ้นอยู่กับผู้ที่มีระดับสูงกว่าในสังคม ผู้นำทางความคิดมีสถานะทางสังคมที่สูงกว่าผู้ตามความคิด

4. ความเร็วหรือความช้าในการยอมรับนวัตกรรม (Innovativeness)

ถ้าผู้นำทางความคิดจะได้รับการยอมรับจากผู้ตามความคิดว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่อง นวัตกรรมแล้ว ผู้นำทางความคิดย่อมเป็นผู้ที่ยอมรับนวัตกรรมเร็วกว่าผู้ตามความคิด

5. ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของระบบสังคม (System Norms)

ผู้นำทางความคิดจะต้องทำตามบรรทัดฐานของสังคม และในขณะเดียวกันจะต้องเป็นผู้นำเอาความคิดใหม่ๆเข้ามาได้ด้วย เมื่อบรรทัดฐานของสังคมเอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้

นำทางความคิดจะยอมรับนวัตกรรมได้เร็วกว่า แต่เมื่อบรรทัดฐานสังคมไม่เอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้นำทางความคิดจะไม่ใช่ผู้ยอมรับนวัตกรรมเร็วนัก

แนวคิดที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่พัฒนา และความคาดคะเนความรู้สึกของผู้อื่นของเจ้าหน้าที่พัฒนา

เจ้าหน้าที่พัฒนาคือผู้เชื่อมโยงการสื่อสารระหว่างระบบแหล่งข้อมูล และระบบกลุ่มเป้าหมาย หนึ่งในบทบาทหลักของเจ้าหน้าที่พัฒนาคือการช่วยการเผยแพร่กิจกรรมระหว่างองค์กรพัฒนาไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ราบรื่น การสื่อสารลักษณะนี้จะมีประสิทธิผลหรือไม่นั้น เจ้าหน้าที่พัฒนาต้องเลือกสรรนวัตกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

หน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเจ้าหน้าที่คือ จะต้องพยายามจัดการกับข้อมูลข่าวสารจำนวนมากโดยกลั่นกรองเลือกสรรข้อมูลที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพราะหากเจ้าหน้าที่พัฒนาไม่สามารถจัดการกับปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่มากเกินไปได้ ก็อาจจะทำให้การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่พัฒนาและกลุ่มเป้าหมายล้มเหลวในที่สุด (Communication Breakdown)

ความคาดคะเนความรู้สึกของผู้อื่นของเจ้าหน้าที่พัฒนา (Change Agent Empathy)

ความสามารถในการคาดคะเนความรู้สึกของใจผู้อื่น คือระดับของในแต่ละบุคคลที่สามารถทำตนเองให้เข้าถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้อื่น ความสามารถในการคาดคะเนความรู้สึกของเจ้าหน้าที่พัฒนาต่อกลุ่มเป้าหมายจะมีอุปสรรคมากเมื่อกกลุ่มเป้าหมายมีความแตกต่างจากเจ้าหน้าที่พัฒนา

ความชำนาญด้านเทคนิคของเจ้าหน้าที่พัฒนา อาจไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดในสายตาของกลุ่มเป้าหมาย แต่การได้รับการยอมรับเป็นสิ่งสำคัญมากกว่า ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัฒนามีสถานภาพทางสังคมใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายที่มีสถานภาพต่ำกว่า จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการยอมรับได้ง่ายกว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษา สํารวจวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า งานวิจัยด้านนี้ยังมีจำนวนจำกัด ทั้งนี้สืบเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่เพิ่งจัดตั้งในปี พ.ศ. 2538 อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมและผลงานวิจัยด้านการบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยนี้ มีดังต่อไปนี้

โกวิทย์ พวงงาม (โกวิทย์ พวงงาม, 2539 : 35) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ไม่เพียงแต่ปัญหาเกี่ยวกับประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทการทำงานของเจ้าหน้าที่ อบต. แต่เจ้าหน้าที่ อบต. เองก็ยังไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองด้วย

จรัส สุวรรณมาลา (จรัส สุวรรณมาลา, 2539) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลและทางเลือกสู่อนาคต" โดยสัมภาษณ์บุคคลระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล อีกทั้งสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งใช้การสังเกต การจัดทำแผน การจัดทำบัญชี การประชุม และสิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงานของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 15 ตำบล ใน 5 จังหวัดทั่วประเทศ พบว่า

- 1) จุดเด่นของสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล คือ มีโครงสร้างองค์กรที่เล็ก และมีความยืดหยุ่นสูง มีบุคลากร ซึ่งประกอบด้วยคนในท้องถิ่นทั้งสิ้น มีการทำงานเป็นทีม มีความตั้งใจที่จะทำงานเพื่อชุมชนของตนเองอย่างสูง ในด้านปัจจัยแวดล้อมมีหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชน (NGOs) ซึ่งดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาชนบท และจัดบริการพื้นฐานต่างๆ ซึ่งสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถประสานงานของความช่วยเหลือและจัดทำกิจกรรมร่วมกันได้
- 2) สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีข้อจำกัดที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อการพัฒนาศักยภาพการบริหารให้ดียิ่งขึ้น คือในด้านการวางแผน การจัดทำงบประมาณ การบริหารการจัดการและบุคลากร

ลำพอง พิลาสมบัติ (ลำพอง พิลาสมบัติ, 2540) ได้ทำการศึกษาประเมินผลการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลประทาย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นการประเมินผลด้านโครงสร้างการบริหารงาน การคลัง และการบริหารบุคคล ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลพอใจรูปแบบการบริหารงานแบบองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่ารูปแบบสภาตำบล เนื่องจากมีความคล่องตัวทางการบริหารมากกว่า แต่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลน้อย ต้องการความช่วยเหลือจากนายอำเภอ

ทรงธรรม สวเนยะ (ทรงธรรม สวเนยะ, 2540) ศึกษาการถ่ายโอนงานกรมประชาสงเคราะห์ให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้สรุปปัญหาสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารสวัสดิการสังคมของการกระจายอำนาจท้องถิ่น จากผลการวิจัย ส่วนใหญ่เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลประสบกับปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป ปัญหาด้านโครงสร้างระบบงาน ปัญหาด้านการเมืองท้องถิ่น อิทธิพล ผลประโยชน์ รongลงไปเป็นปัญหาด้านบุคลากร การวางแผน การมีส่วนร่วมของประชาชน และสุดท้ายเป็นปัญหาด้านความสัมพันธ์กับส่วนราชการอื่นๆ ในพื้นที่

อรพินท์ สฟโชคชัย และคณะ (อรพินท์ สฟโชคชัย และคณะ, 2540) ศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ว่า ความไม่ชัดเจนของบทบาทข้าราชการระดับภูมิภาคต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างข้าราชการและประชาชน ในเรื่องผลประโยชน์และโครงการที่พัฒนานั้นไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน

สถาบันดำรงราชานุภาพ (สถาบันดำรงราชานุภาพ, 2539) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 61 แห่ง จากทั้งหมด 619 แห่ง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังประสบปัญหาในด้านการบริหารงาน ในส่วนของปัญหาการจัดโครงสร้าง และระบบงาน พบว่าการแบ่งงานระหว่างฝ่ายสภาและกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่มีการแบ่งงานหรือมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีที่ทำการเป็นของตนเอง และประสบปัญหาในการจัดเก็บเอกสาร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเอง อีกทั้งกำนันยังคงมีบทบาทที่สำคัญในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ

คณะกรรมการวุฒิสภา (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2540) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดตั้งและประสิทธิภาพของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ปัญหาในการจัดตั้งและประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลได้แก่

- 1) ด้านโครงสร้าง สมาชิกสภาตำบลโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตั้งขึ้นใหม่ ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของฝ่ายสภา และขาดการตรวจสอบการบริหารงานจากประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังไม่มีกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ จึงทำให้สมาชิกไม่มีพื้นฐานทางการศึกษาที่ดีพอ และสมาชิกเหล่านั้นไม่มีบทบาทในการเสนอความคิดเห็น
- 2) ด้านระเบียบปฏิบัติ สมาชิกสภาตำบลยังขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล แม้ว่าจะมีคู่มือแล้วก็ตาม แต่ก็มีจำนวนไม่เพียงพอต่อสมาชิกที่ต้องการศึกษาหาความรู้

ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง (ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง, 2540) ทำการศึกษาประสิทธิภาพการบริการ การพัฒนาของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพการบริการมากกว่า สภาตำบล ลักษณะความเป็นผู้นำหรือคุณภาพการเป็นผู้นำของทั้งสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนา กล่าวคือ กรณีขององค์การบริหารส่วน ตำบล ผู้นำมีลักษณะเป็นผู้นำที่เป็นตัวแทนของประชาชนมากกว่าสภาตำบล

ปัญญา งานเลิศ (ปัญญา งานเลิศ, 2541) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานเปรียบเทียบ ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่งในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม พบว่า

- 1) ด้านโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีความเหมาะสมแต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุกฝ่ายไม่แน่ใจในบทบาทของตนเองต่อองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสอง แห่งยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณ
- 2) การมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนให้ความร่วมมือสนับสนุนงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล แต่มีลักษณะช่วยเหลือตามงานพิธี ประชาชนไม่มีบทบาทในการ บริหารงานและตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประสานงานเป็นไปอย่างไม่ค่อยราบรื่น เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะเป็นเอกเทศ ทำให้หน่วยงานอื่นไม่กล้าเข้าไปช่วยเหลือ
- 4) ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองสามารถ ทำงานเสร็จทันเวลา บรรลุวัตถุประสงค์ และประชาชนพึงพอใจ แต่บางโครงการมี ลักษณะจัดทำโดยไม่ตรงต่อความต้องการของประชาชน

กองข้าราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง (กองข้าราชการส่วนตำบล, 2542) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ รายได้ การ ปฏิบัติงานของหน่วยราชการในพื้นที่ และการกำกับดูแลพบว่า ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมใน การจัดทำแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล และอนาคตควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การ ทำงานให้ประชาชนรับทราบมากขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลในจังหวัดสระบุรี ยึดตามผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 375,419 คน อาศัยอยู่ใน 13 อำเภอ 106 ตำบล

การกำหนดขนาดและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนด ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 400 คน ซึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับสัดส่วนของอำเภอ จึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 416 คน ซึ่งในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จะใช้วิธี Stratified Random Sampling ดังนี้

- 1.กำหนดสัดส่วนของตัวอย่างในแต่ละอำเภอ $416/13 = 32$ คน
- 2.ในแต่ละอำเภอเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอละ 2 แห่ง โดยวิธีการเจาะจง 1 แห่ง คือ อบต.ดีเด่น และสุ่มอย่างสุ่มธรรมดา 1 แห่ง จากที่เหลือในตำบลนั้นๆ
- 3.สุ่มเลือกชาวบ้านในแต่ละ อบต. 16 คน โดยวิธี Accidental Sampling

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($13 \times 2 \times 16$) จำนวน 416 คน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

- ความเป็นผู้นำความคิดของเจ้าหน้าที่ อบต.
- ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต.
- พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.
- ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ตัวแปรดังกล่าวสามารถจำแนกตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 *ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น*

ตัวแปรอิสระ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ตามความคิดเห็นของประชาชน

ตัวแปรตาม การมีส่วนร่วมของประชาชน

สมมติฐานที่ 2 *ความเป็นผู้นำความคิดของเจ้าหน้าที่ อบต. ตามความคิดเห็นของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น*

ตัวแปรอิสระ ความเป็นผู้นำความคิดของเจ้าหน้าที่ อบต. ตามความคิดเห็นของประชาชน

ตัวแปรตาม การมีส่วนร่วมของประชาชน

สมมติฐานที่ 3 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ตามความคิดเห็นของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ตัวแปรอิสระ ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ตามความคิดเห็นของประชาชน

ตัวแปรตาม การมีส่วนร่วมของประชาชน

สมมติฐานที่ 4 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิด, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน แตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร

ตัวแปรอิสระ ลักษณะทางประชากรของประชาชน ได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพการสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชน

ตัวแปรตาม การเป็นผู้นำความคิด, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

สมมติฐานที่ 5 ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ตามความคิดเห็นของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ตัวแปรอิสระ ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ตัวแปรตาม การมีส่วนร่วมของประชาชน

สมมติฐานที่ 6 ตัวแปรด้านความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุด

ตัวแปรอิสระ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิด, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ตัวแปรตาม การมีส่วนร่วมของประชาชน

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ความเป็นผู้นำ
-มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
-มีความรู้ความสามารถ
-บุคลิกภาพดี
-อดทน
-การศึกษาดี
-ทันสมัย

ความน่าเชื่อถือ
-ความศรัทธาเชื่อมั่น
-ความเชี่ยวชาญ
-ความคล่องตัว

พฤติกรรมการสื่อสารของ
เจ้าหน้าที่ อบต.

ปริมาณการรับสารของ
ประชาชนจากเจ้าหน้าที่
อบต.

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
พัฒนาชุมชน

- การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
- การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- การมีส่วนร่วมติดตามการทำงาน
คณะกรรมการ
- การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือด้าน
ทรัพย์สิน, อาสาสมัคร
- การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา
- การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยทฤษฎีคุณลักษณะของการเป็นผู้นำความคิดเห็น ปัจจัยที่เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร และทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล ตลอดจนงานวิจัยต่างๆ สำหรับแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- เพศ
- อายุ
- อาชีพ
- ระดับการศึกษา
- สถานภาพสมรส
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. โดยศึกษาจากความคิดเห็นของประชาชน ประกอบด้วย

- ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ อบต.
- บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ อบต.
- การศึกษาของเจ้าหน้าที่ อบต.
- ความทันสมัยของเจ้าหน้าที่ อบต.
- ความอดทนของเจ้าหน้าที่ อบต.

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในตัวของผู้หน้าที่ อบต. โดยศึกษาจากทัศนคติของประชาชน โดยศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. ความศรัทธาเชื่อมั่นที่มีต่อเจ้าหน้าที่ อบต.
  - ความเสียสละของเจ้าหน้าที่ อบต.
  - ความจริงใจของเจ้าหน้าที่ อบต.
  - ความน่าไว้วางใจของเจ้าหน้าที่ อบต.
2. ความแคล่วคล่องว่องไวของเจ้าหน้าที่ อบต.
  - ความรับผิดชอบ
  - ความกระตือรือร้น
  - ความขยันขันแข็ง

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. โดยศึกษาจากเรื่องต่อไปนี้

- ทักษะในการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.

: การพูดจาโน้มน้าวใจ

: พูดจาฉะฉาน ชัดเจน

- รูปแบบการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.

: วิธีการสื่อสาร

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. โดยศึกษาจาก

- ความบ่อยครั้งในการรับสารของประชาชน
- ความบ่อยครั้งในการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.

ตอนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน โดยศึกษาจากเรื่องต่อไปนี้

- การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
- การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- การมีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงาน และอาสาสมัคร
- การมีส่วนร่วมติดตามความคืบหน้า
- การมีส่วนร่วมติดตามการทำงานของคณะกรรมการ

เกณฑ์ในการให้คะแนน และความหมาย

คำถามในแบบสอบถามตอนที่ 2-5 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามกรรมวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. ความเป็นผู้นำความคิดของเจ้าหน้าที่ อบต. วัดจากความคิดเห็นของประชาชน เป็นคำถามเชิงบวก มีเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

มีความเป็นผู้นำในระดับต่ำมาก	มีคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49
มีความเป็นผู้นำในระดับต่ำ	มีคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49
มีความเป็นผู้นำในระดับปานกลาง	มีคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49

มีความเป็นผู้นำในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49

มีความเป็นผู้นำในระดับสูงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00

2. ปัจจัยเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. วัดจากความคิดเห็นของประชาชน เป็นคำถามเชิงบวก มีเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

มีความน่าเชื่อถือในระดับต่ำมาก มีคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49

มีความน่าเชื่อถือในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49

มีความน่าเชื่อถือในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49

มีความน่าเชื่อถือในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49

มีความน่าเชื่อถือในระดับสูงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00

3. ปัจจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

มีพฤติกรรมกรรมการสื่อสารในระดับต่ำมาก มีคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49

มีพฤติกรรมกรรมการสื่อสารในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49

มีพฤติกรรมกรรมการสื่อสารในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49

มีพฤติกรรมกรรมการสื่อสารค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49

มีพฤติกรรมกรรมการสื่อสารในระดับสูงมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00

4. ปัจจัยเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด 5 คะแนน

มาก 4 คะแนน

ปานกลาง 3 คะแนน

น้อย 2 คะแนน

น้อยที่สุด 1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

มีปริมาณการรับสารน้อยที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49

มีปริมาณการรับสารน้อย มีคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49

มีปริมาณการรับสารในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49

มีปริมาณการรับสารค่อนข้างมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49

มีปริมาณการรับสารมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00

5. ปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา วัดจากประชาชน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เป็นประจำ	5	คะแนน
ค่อนข้างบ่อย	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
นานๆ ครั้ง	2	คะแนน
น้อยมาก	1	คะแนน
ไม่เคยเลย	0	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

มีส่วนร่วมน้อยมาก	มีคะแนนเฉลี่ย	น้อยกว่า 1.50
มีส่วนร่วมน้อย	มีคะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49
มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง	มีคะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49
มีส่วนร่วมค่อนข้างมาก	มีคะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49
มีส่วนร่วมมากที่สุด	มีคะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ คณาจารย์ที่ปริญญามีความรู้ทางการสื่อสาร และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) ให้คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม เพื่อนำไปสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดสอบกับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนแล้ว นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ตามสูตรของ Cronbach คือ Coefficient Alpha (วิเชียร เกตุสิงห์, 2534 : 116)

$$\alpha = [K/K-1] [1-\sum Vi/Vt]$$

เมื่อ α = ความเชื่อมั่น

K = จำนวนข้อ

V_i = ความแปรปรวนของตัวแปรแต่ละข้อ

V_t = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

จากการคำนวณตามสูตรได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือของแบบสอบถามแต่ละตอนได้ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8190

แบบสอบถามตอนที่ 3 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8330

แบบสอบถามตอนที่ 4 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8700

แบบสอบถามตอนที่ 5 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.6700

แบบสอบถามตอนที่ 6 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8450

จากค่าที่คำนวณได้สรุปว่าแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ตอนที่ 2, 3, 6 อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ส่วนตอนที่ 4 , และตอนที่ 5 ซึ่งได้ค่าค่อนข้างต่ำ หลังจากที่ได้ Pretest แล้วได้มีการปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ มีการปรับปรุงแก้ไข ก่อนใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง และเมื่อนำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่นอีกครั้งหนึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.70 ซึ่งถือว่ายอมรับได้สำหรับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามรายการในแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยเก็บแบบสอบถามจำนวน 4 คน

การประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาลงรหัสตามกระบวนการทางคอมพิวเตอร์ จากนั้นก็ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS+ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ ที่กำหนดไว้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว

- วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจกแจงความถี่

2. พฤติกรรมการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ อบต. กับประชาชน

- วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง

3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน

- วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 2 ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 3 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 4 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสาร, ปริมาณการรับสารของเจ้าหน้าที่ อบต. และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน มีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffe'

สมมติฐานข้อที่ 5 ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 6 ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต. มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ใช้วิธีการดำเนินการโดยการออกแบบสอบถาม สัมภาษณ์ชาวบ้านที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี 26 แห่งรวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 416 คน ได้ทำการสัมภาษณ์ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2543 รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 3 เดือน จะนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ อบต.

ส่วนที่ 2 ความเป็นผู้นำความคิดของเจ้าหน้าที่ อบต.

ส่วนที่ 3 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต.

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.

ส่วนที่ 5 ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ส่วนที่ 6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	311	74.8
หญิง	105	25.2
<u>รวม</u>	<u>416</u>	<u>100</u>

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.8 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 25.2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 - 30 ปี	21	5
31 - 40 ปี	110	26.4
41 - 50 ปี	163	39.2
51 - 60 ปี	111	26.7
61 ปีขึ้นไป	11	2.6
รวม	416	100

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีอายุ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.4 อายุระหว่าง 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 5 และอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	3	0.7
แต่งงาน	373	89.7
ม้าย	39	9.4
หย่า	1	0.2
รวม	416	100

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 89.7 รองลงมาได้แก่คือ ผู้ที่เป็นหม้าย คิดเป็นร้อยละ 9.4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้	58	13.9
ประถมที่ 1 – ประถมที่ 3	40	9.6
ประถมที่ 4 – ประถมที่ 6	284	68.3
มัธยมที่ 1 – มัธยมที่ 3	25	6.0
มัธยมที่ 4 – มัธยมที่ 6	9	2.2
<u>รวม</u>	<u>416</u>	<u>100</u>

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาอยู่ในชั้นประถมที่ 4 – ประถมที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมาได้แก่คือ ผู้ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 13.9 ระดับการศึกษาอยู่ในชั้นประถมที่ 1 – ประถมที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 9.6 ระดับการศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมที่ 1 – มัธยมที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 6 และระดับการศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมที่ 4 – มัธยมที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ทำนา, ทำไร่, ทำสวน	217	52.2
รับจ้าง	102	24.5
ค้าขาย	50	12.0
เลี้ยงสัตว์	27	6.5
บริษัทเอกชน	20	4.8
รวม	416	100

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร(ทำนา, ทำไร่, ทำสวน) คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 24.5 เป็นผู้ที่มีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 12 เป็นผู้ที่อาชีพเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 6.5 และเป็นผู้ที่มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	8	1.9
3,000 – 4,999 บาท	172	41.3
5,000 – 6,999 บาท	169	40.6
7,000 – 8,999 บาท	53	12.7
9,000 – 10,999 บาท	14	3.4
รวม	416	100

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 3,000 – 4,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 5,000 – 6,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.6 เป็นผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 7,000 – 8,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.7 เป็นผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 9,000 – 10,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.4 และเป็นผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรู้จักหน่วยงาน อบต.

ปริมาณการรู้จัก	จำนวน	ร้อยละ
ไม่รู้จัก	3	0.7
รู้จักผิวเผิน	37	8.9
รู้จักพอสมควร	131	31.5
รู้จักดี	170	40.9
รู้จักดีมาก	75	18
<u>รวม</u>	<u>416</u>	<u>100</u>

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่รู้จักหน่วยงาน อบต. ดี คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาได้แก่ผู้ที่รู้จักหน่วยงาน อบต. พอสมควร คิดเป็นร้อยละ 31.5 ผู้ที่รู้จักหน่วยงาน อบต. ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 18 เป็นผู้ที่รู้จักหน่วยงาน อบต. ผิวเผิน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และเป็นผู้ที่ไม่รู้จักหน่วยงาน อบต. เลย คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการติดต่อ หรือได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน อบต.

การติดต่อ / ได้รับความช่วยเหลือ จากเจ้าหน้าที่ อบต.	จำนวน	ร้อยละ
เคย	367	88.2
ไม่เคย	49	11.8
รวม	416	100

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยติดต่อ หรือได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต. คิดเป็นร้อยละ 88.2 และเป็นผู้ที่ไม่เคยติดต่อ หรือได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต. คิดเป็นร้อยละ 11.8 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ความเป็นผู้นำความคิดของเจ้าหน้าที่ อบต.

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต.

ผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต.	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการเป็นผู้นำความคิด
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความรู้ และเชี่ยวชาญอย่างยิ่งในการพัฒนาหมู่บ้าน	4.08	0.56	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการช่วยเหลือประชาชน	4.12	0.56	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โครงการที่เป็นประโยชน์กับหมู่บ้าน	3.94	0.70	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีสุขุมรอบคอบ	3.88	0.64	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีหัวคิดทันสมัย	4.36	0.60	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ติดตามสถานการณ์ของบ้านเมือง, และสังคม	4.40	0.60	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความใจเย็น, อดทนอดกลั้น	4.06	0.63	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีทัศนคติเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	4.06	0.63	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่กำลังตัดสินใจ	4.10	0.59	สูง
รวม	4.11	0.45	สูง

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. อยู่ในระดับสูงในทุกประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.11 และพบว่าการเป็นผู้ที่ติดตามสถานการณ์บ้านเมือง และสังคมของเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.40 รองลงมาคือการเป็นผู้ที่มีหัวคิดทันสมัยของเจ้าหน้าที่ อบต. ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.36 และลำดับสุดท้ายคือการเป็นผู้ที่มีความสุขุมรอบคอบของเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.88 ซึ่งก็ยังคงแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. อยู่ในระดับสูงเช่นกัน

ส่วนที่ 3 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต.

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต.

ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต.	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการเป็นผู้นำความคิด
จนท. อบต. เป็นผู้ที่เต็มใจที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ของคนในหมู่บ้าน	4.08	0.55	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่เสียสละเพื่อต้องการช่วยเหลือและพัฒนาหมู่บ้านอย่างแท้จริง	4.12	0.62	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่ทำงานให้กับชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทน	3.66	0.71	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความสม่ำเสมอในการให้ความช่วยเหลือประชาชน	4.03	0.63	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีมุมมองการณ์ไกล	3.81	0.64	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่น่าเคารพนับถือ	4.46	0.58	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	3.87	0.65	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการติดต่อราชการได้ดีที่สุด	4.11	0.59	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่ให้คำแนะนำโครงการพัฒนาชุมชนได้ดีที่สุด	4.17	0.61	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็งในการทำงาน	4.20	0.64	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่พูดจริง ทำจริง	4.16	0.63	สูง
รวม	4.06	0.43	สูง

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. อยู่ในระดับสูงเฉลี่ย 4.06 พบว่าการเป็นผู้ที่น่าเคารพนับถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.46 รองลงมาคือการเป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็งในการทำงานของเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ย 4.20 และลำดับสุดท้ายคือการเป็นผู้ที่ทำงานให้กับชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทน

แทนของเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.66 ซึ่งก็ยังคงแสดงความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. อยู่ในระดับสูงเช่นกัน

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับสูง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.

พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการสื่อสาร
ท่านรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจาก จนท. อบต.	4.14	0.66	สูง
ท่านรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน	4.45	0.59	สูง
ท่านรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากหอกระจายข่าวหมู่บ้าน	1.91	0.69	ต่ำ
ท่านฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากเจ้าหน้าที่ อบต.	4.14	0.69	สูง
ท่านฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน	4.48	0.59	สูง
ท่านฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากหอกระจายข่าวหมู่บ้าน	1.89	0.68	ต่ำ
จนท. อบต. เป็นผู้ที่พูดจาได้นำฟัง	4.02	0.58	สูง
จนท. อบต. เป็นผู้ที่พูดจาชัดเจนได้ใจความ	4.23	0.63	สูง
เมื่อท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้าน หรืองานติดต่อกับราชการ จนท. อบต. จะเปิดโอกาสให้ท่านซักถามได้	4.25	0.72	สูง
จนท. อบต. มีความสามารถอธิบายข้อสงสัยให้แจ่มชัด	4.13	0.68	สูง
รวม	3.76	0.44	สูง

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีการสื่อสารกับประชาชนในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.76 และพบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้าน

บ้านจาก กำนันผู้ใหญ่บ้านมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.45 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.14 และกลุ่มตัวอย่างรับฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจาก กำนันผู้ใหญ่บ้านมากที่สุด คิดเฉลี่ยเป็น 4.48 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ อบต. คิดเฉลี่ยเป็น 4.14 ส่วนกลุ่มตัวอย่างรู้เรื่อง และรับฟังเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากการประกาศทางหอกระจายข่าวหมู่บ้านอยู่ในระดับต่ำ คืออยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย 1.91 และ 1.89 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปริมาณการรับสาร
จนท.อบต. พูดคุยกับท่านในแต่ละเดือน มากน้อยเพียงใด	3.55	0.90	มาก
จนท. อบต. พูดคุยถึงโครงการพัฒนาที่มีอยู่ในหมู่บ้านกับท่าน บ่อยมากน้อยแค่ไหน	2.63	0.60	ปานกลาง
ในการพูดคุย ท่านเคยซักถามข้อข้องใจต่างๆ จากจนท. อบต.	3.10	0.68	ปานกลาง
จนท. อบต. จะกล่าวถึงโครงการพัฒนาหมู่บ้านโดยใช้หอกระจายข่าวหมู่บ้าน	1.59	0.54	น้อย
จนท. อบต. มักจะประชุมเพื่อแจ้งให้สมาชิกในหมู่บ้านทราบถึงโครงการพัฒนาหมู่บ้าน และความคืบหน้าของโครงการ	2.42	0.54	น้อย
จนท. อบต. จะติดป้ายรายละเอียดโครงการเพื่อให้ท่านทราบถึงระยะเวลา / งบประมาณ ในการก่อสร้าง	3.34	0.69	ปานกลาง
รวม	2.77	0.42	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. เฉลี่ยรวมในระดับปานกลาง คือ 2.77 และพบว่า กลุ่มตัวอย่างพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ อบต. มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.55 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ อบต. จะติดป้ายรายละเอียดโครงการเพื่อให้ประชาชนทราบรายละเอียดในการก่อสร้าง รายละเอียด ระยะเวลาดำเนินการ และแล้วเสร็จ ตลอดจนงบประมาณในการก่อสร้างอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเป็น 3.34 การพูดคุยของเจ้าหน้าที่ อบต. เกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกันโดยมีค่าเฉลี่ย 2.63 และปริมาณการรับสารโดยใช้ผ่านทางสื่อหอกระจายข่าวหมู่บ้านน้อยที่สุด

ส่วนที่ 6 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการพัฒนาหมู่บ้าน

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน และผู้ที่ชักชวนให้เข้าร่วมโครงการพัฒนา

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการพัฒนาหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนา
จนท. อบต. เป็นผู้ชักชวนท่านเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน	3.89	0.65	มาก
กำนัน, ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ชักชวนท่านเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน	4.15	0.56	มาก
ท่านสมัครใจเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้านเอง	2.97	0.63	ปานกลาง
ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่จะเกิดขึ้นในหมู่บ้านของท่าน	3.12	0.63	ปานกลาง
ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจในโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านของท่าน	2.58	0.60	ปานกลาง
ท่านมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือด้านแรงงาน	2.53	0.64	ปานกลาง
ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามการทำงานและความคืบหน้าของโครงการ	3.27	0.68	ปานกลาง
ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการพัฒนาที่อยู่ในหมู่บ้านของท่าน	2.69	0.57	ปานกลาง
รวม	2.84	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาหมู่บ้านระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 และพบว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ชักชวนชาวบ้านเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน คิดเฉลี่ยเป็น 4.15 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ อบต. คิดเฉลี่ยเป็น 3.89 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มากเช่นกัน ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการติดตามการทำงาน ความคืบหน้าของโครงการ, การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่จะเกิดขึ้นในหมู่บ้านของตน อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ 3.27 และ 3.12 ตามลำดับ ส่วนการมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางด้านแรงงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ เฉลี่ยคิดเป็น 2.53

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

- สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- สมมติฐานข้อที่ 2 ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต.มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- สมมติฐานข้อที่ 3 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
- สมมติฐานข้อที่ 5 ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

จากการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 14 ตารางแสดงเกณฑ์ระดับค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมจากตัวแปรต่างๆ

ลำดับ	ค่าสหสัมพันธ์	ระดับ
1	ต่ำกว่า 0.19	ต่ำมาก
2	0.20 - 0.39	ต่ำ
3	0.40 - 0.59	ปานกลาง
4	0.60 - 0.79	สูง
5	มากกว่า 0.80	สูงมาก

ตารางที่ 14 แสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ระดับค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมจากตัวแปรความเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสาร, และปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ถ้าค่าต่ำกว่า 0.19 อยู่ในระดับต่ำมาก, ค่า 0.20-0.39 อยู่ในระดับต่ำ, 0.40-0.59 อยู่ในระดับปานกลาง, 0.60-0.79 อยู่ในระดับสูง, และมากกว่า 0.80 อยู่ในระดับสูงมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต., ความ เป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต., ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต., ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาชุมชน

ตัวแปรอิสระ	จำนวน	ค่าสหสัมพันธ์กับการ มีส่วนร่วมของประชาชน	P
พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.	416	0.6077	0.000***
ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต.	416	0.3987	0.000***
ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต.	416	0.5013	0.000***
ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจาก เจ้าหน้าที่ อบต.	416	0.5887	0.000***

***P < 0.001

จากตารางที่ 15 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้า หน้าที่ อบต., ความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต., ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต., และปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า

ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมใน การพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วน ร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

ปัจจัยด้านความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4

ปัจจัยด้านปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมี ส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานข้อที่ 4 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต., ปริมาณการรับสารของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน มีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
ชาย	311	4.079	0.449	-2.48	0.014
หญิง	105	4.204	0.449		

จากตารางที่ 16 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. แตกต่างกัน โดยที่ผู้หญิงมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ อบต. มีความเป็นผู้นำความคิดเห็นในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ชาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) 20 - 30 ปี	21	3.7989	0.4889	4.3105	0.0020	(4) > (2)
(2) 31 - 40 ปี	110	4.0980	0.4771			
(3) 41 - 50 ปี	163	4.1868	0.4498			
(4) 51 - 60 ปี	111	4.0591	0.4017			
(5) 61 ปีขึ้นไป	11	4.2121	0.3459			
รวม	416	4.1103	0.4518			

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุพบว่าแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด รองลงมาคือผู้มีช่วงอายุระหว่าง 41 – 50 ปี อายุระหว่าง 31 – 40 ปี, อายุระหว่าง 51 – 60 ปี, และอายุระหว่าง 20 – 30 ปีตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41 – 50 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ 20 – 30 ปี คู่อื่นๆ นอกจากนี้มีความคิดเห็นไม่ต่างกัน

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
แต่งงาน	373	4.1108	0.4560	-0.38	0.705
ม่าย	39	4.1396	0.4110		

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพการสมรสพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแต่งงานและม่ายมีความคิดเห็นว่าเป็นผู้นำทางความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) อ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้	58	4.0862	0.4331	6.3058	0.0001	(2) > (4) (3) > (4)
(2) ประถมที่ 1 – ประถมที่ 3	40	4.2389	0.4162			
(3) ประถมที่ 4 – ประถมที่ 6	284	4.1381	0.4426			
(4) มัธยมที่ 1 – มัธยมที่ 3	25	3.7689	0.4547			
(5) มัธยมที่ 4 – มัธยมที่ 6	9	3.7654	0.4983			
รวม	416	4.1103				

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. สูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6, กลุ่มอ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้, กลุ่มชั้นมัธยมศึกษา 1 – 3, และมัธยมศึกษา 4 – 6 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีความเป็นผู้นำในระดับสูงมากกว่า กลุ่มผู้จบชั้นมัธยม 1 – 3 และกลุ่มผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงมากกว่าความคิดเห็นของ กลุ่มผู้จบชั้นมัธยม 1 – 3

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ทำนา, ทำไร่, ทำสวน	217	4.0707	0.3992	10.6799	0.000	(3) > (1)
(2) รับจ้าง	102	4.0283	0.5025			
(3) ค้าขาย	50	4.4267	0.3838			
(4) เลี้ยงสัตว์	27	4.3086	0.4416			
(5) บริษัทเอกชน	20	3.9000	0.4889			
รวม	416	4.1103	0.4518			

ตารางที่ 20 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มอาชีพต่างๆ เกี่ยวกับความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีอาชีพค้าขายมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีความเป็นผู้นำในระดับสูงมากกว่ากลุ่มอื่นๆ รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์, กลุ่มเกษตรกร, กลุ่มรับจ้าง และกลุ่มทำงานบริษัทเอกชน ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มผู้มีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงมากกว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกร, รับจ้าง และกลุ่มบริษัทเอกชน และกลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงมากกว่า กลุ่มที่ทำงานในบริษัทเอกชนเช่นกัน

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่า 3,000 บาท	8	4.1250	0.4540	3.8710	0.0042	(4) > (2)
(2) 3,000 – 4,999 บาท	172	4.0368	0.4168			
(3) 5,000 – 6,999 บาท	169	4.1137	0.4695			
(4) 7,000 – 8,999 บาท	53	4.2809	0.4098			
(5) 9,000 – 10,999 บาท	14	4.3175	0.6037			
รวม	416	4.1103	0.4518			

ตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีรายได้ 9,000-10,999 บาทมีความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มที่มีรายได้ 7,000-8,999 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ 5,000-6,999 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 3,000-4,999 บาท ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ 7,000-8,999 บาท มีความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงมากกว่า กลุ่มที่มีรายได้ 3,000-4,999 บาท

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามความรู้จัก

ความรู้จัก	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ไม่รู้จัก	3	3.3704	0.3902	50.1995	0.0000	(3) > (2)
(2) รู้จักผิวเผิน	37	3.6066	0.4525			(4)>(1), (4)>(2)
(3) รู้จักพอสมควร	131	3.9644	0.3670			(4) > (3)
(4) รู้จักดี	170	4.1575	0.3783			(5) >(1), (5)>(2)
(5) รู้จักดีมาก	75	4.5363	0.3192			(5) > (3),(5)>(4)
	416	4.1103	0.4518			

จากตารางที่ 22 พบว่า กลุ่มชาวบ้านรู้จักเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดของเจ้าหน้าที่ อบต. ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่รู้จักดีมากจะมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีความเป็นผู้นำความคิดในระดับสูงมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่รู้จักดี, กลุ่มรู้จักพอสมควร, กลุ่มรู้จักผิวเผิน และกลุ่มที่ไม่รู้จักตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่รู้จักพอสมควรมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. เป็นผู้นำความคิดเห็นในระดับสูงมากกว่ากลุ่มที่รู้จักผิวเผิน

กลุ่มที่รู้จักเจ้าหน้าที่ อบต. ดีมีความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงมากกว่ากลุ่มไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, และกลุ่มที่รู้จักพอสมควร

กลุ่มที่รู้จักดีมากมีความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ดีมากกว่ากลุ่มไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, กลุ่มที่รู้จักพอสมควร, และกลุ่มรู้จักดี

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ของผู้ที่เคยและไม่เคย ติดต่อหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ติดต่อ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	T	P
เคย	367	4.1729	0.4080	8.34	0.000
ไม่เคย	49	3.6417	0.4890		

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ที่เคย และไม่เคยติดต่อหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำทางความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่อ มีความเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ อบต.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	T	P
ชาย	311	4.023	0.435	-3.13	0.002
หญิง	105	4.173	0.388		

จากตารางที่ 24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงให้ความเชื่อถือเจ้าหน้าที่ อบต. สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาย แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้หญิงมีความเห็นว่าเป็นที่น่าเชื่อถือในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ชาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) 20 - 30 ปี	21	3.8095	0.4205	3.1507	0.0143	(4) > (2)
(2) 31 - 40 ปี	110	4.0686	0.4506			
(3) 41 - 50 ปี	163	4.1216	0.4283			
(4) 51 - 60 ปี	111	4.0082	0.3967			
(5) 61 ปีขึ้นไป	11	4.1074	0.3445			
รวม	416	4.0612	0.4284			

จากตารางที่ 25 เปรียบเทียบให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุพบว่าแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีความคิดเห็นว่าเป็นเจ้าหน้าที่ อบต. มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด รองลงมาคืออายุ 61 ปีขึ้นไป อายุระหว่าง 31 – 40 ปี, อายุระหว่าง 51 – 60 ปี, และอายุระหว่าง 20 – 30 ปีตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41 – 50 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มที่มีอายุ 20 – 30 ปี

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
แต่งงาน	373	4.0597	0.4310	-0.430	0.666
ไม่	39	4.0909	0.4090		

จากตารางที่ 26 เปรียบเทียบให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพพบว่า ไม่แตกต่างแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแต่งงานและไม่แต่งงานมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีความน่าเชื่อถือไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) อ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้	58	3.9953	0.4148	3.1976	0.0133	(3) > (4)
(2) ประถมที่ 1 – ประถมที่ 3	40	4.1250	0.3817			
(3) ประถมที่ 4 – ประถมที่ 6	284	4.0909	0.4242			
(4) มัธยมที่ 1 – มัธยมที่ 3	25	3.8145	0.5017			
(5) มัธยมที่ 4 – มัธยมที่ 6	9	3.9495	0.4193			
รวม	416	4.0612	0.4284			

จากตารางที่ 27 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. สูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6, กลุ่มอ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้, กลุ่มชั้นมัธยมศึกษา 4 – 6, และมัธยมศึกษา 1 – 3 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่า กลุ่มชั้นมัธยม 1 – 3

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ทำนา, ทำไร่, ทำสวน	217	4.0230	0.3855	7.8597	0.000	(3) > (1)
(2) รับจ้าง	102	3.9902	0.5064			
(3) ค้าขาย	50	4.3527	0.2710			
(4) เลี้ยงสัตว์	27	4.1515	0.4360			
(5) บริษัทเอกชน	20	3.9864	0.4703			
รวม	416	4.0612	0.4284			

จากตารางที่ 28 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพหลัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีอาชีพค้าขายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. สูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์, กลุ่มเกษตรกร, กลุ่มรับจ้าง และกลุ่มทำงานบริษัทเอกชน ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกร, รับจ้าง และกลุ่มบริษัทเอกชน

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่า 3,000 บาท	8	4.0341	0.4399	3.2413	0.0123	(4) > (2)
(2) 3,000 – 4,999 บาท	172	3.9947	0.4047			
(3) 5,000 – 6,999 บาท	169	4.0721	0.4444			
(4) 7,000 – 8,999 บาท	53	4.2281	0.3409			
(5) 9,000 – 10,999 บาท	14	4.1299	0.6356			
รวม	416	4.0612	0.4284			

จากตารางที่ 29 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีรายได้ 7,000-8,999 บาทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. สูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มที่มีรายได้ 9,000-10,999 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ 5,000-6,999 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท, และกลุ่มที่มีรายได้ 3,000-4,999 บาท ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ 7,000-8,999 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่า กลุ่มที่มีรายได้ 3,000-4,999 บาท

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้

ความรู้จัก	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ไม่รู้จัก	3	2.9394	0.4199	62.5454	0.0000	(3)>(1),(3)>(2)
(2) รู้จักผิวเผิน	37	3.5455	0.4182			(4)>(1),(4)>(2)
(3) รู้จักพอสมควร	131	3.9216	0.3459			(4) > (3)
(4) รู้จักดี	170	4.1246	0.3329			(5)>(1),(5)>(2)
(5) รู้จักดีมาก	75	4.4606	0.2945			(5)>(3),(5)>(4)
	416	4.0612	0.4284			

จากตารางที่ 30 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามความรู้จัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 กลุ่มที่รู้จักดีมากจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่รู้จักดี, กลุ่มรู้จักพอสมควร, กลุ่มรู้จักผิวเผิน และกลุ่มที่ไม่รู้จัก ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่รู้จักพอสมควรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก, และกลุ่มที่รู้จักผิวเผิน

กลุ่มที่รู้จักดีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, และกลุ่มที่รู้จักพอสมควร

กลุ่มที่รู้จักดีมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, กลุ่มที่รู้จักพอสมควร, และกลุ่มรู้จักดี

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเคยและไม่เคย ติดต่อหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ติดต่อ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
เคย	367	4.1286	0.3760	8.30	0.000
ไม่เคย	49	3.5566	0.4630		

จากตารางที่ 31 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. เมื่อจำแนกตามการติดต่อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่อและไม่เคยติดต่อ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่อ มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ อบต.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
ชาย	311	3.732	0.463	-2.95	0.003
หญิง	105	3.863	0.368		

จากตารางที่ 32 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. แตกต่างกัน โดยที่ผู้หญิงมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ อบต. มีพฤติกรรมการสื่อสารในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ชาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) 20 - 30 ปี	21	3.5000	0.4347	2.4752	0.0438	ไม่พบ
(2) 31 - 40 ปี	110	3.7491	0.4435			
(3) 41 - 50 ปี	163	3.8055	0.4588			
(4) 51 - 60 ปี	111	3.7586	0.4280			
(5) 61 ปีขึ้นไป	11	3.8818	0.2089			
รวม	416	3.7647	0.4441			

จากตารางที่ 33 เปรียบเทียบให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุพบว่าแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นที่เจ้าหน้าที่ อบต. มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด รองลงมาคืออายุ 41 - 50 ปี อายุระหว่าง 51 - 60 ปี, อายุระหว่าง 31 - 40 ปี, และอายุระหว่าง 20 - 30 ปีตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ไม่พบคู่ที่แตกต่าง

กัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
แต่งงาน	373	3.7649	0.450	-0.330	0.740
ม่าย	39	3.7897	0.3600		

จากตารางที่ 34 เปรียบเทียบให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพพบว่า ไม่แตกต่างแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแต่งงานและม่ายมีความคิดเห็นว่เจ้าหน้าที่ อบต. มีพฤติกรรมการสื่อสารไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) อ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้	58	3.6345	0.3958	3.3029	0.0111	ไม่พบ
(2) ประถมที่ 1 – ประถมที่ 3	40	3.6675	0.4172			
(3) ประถมที่ 4 – ประถมที่ 6	284	3.8176	0.4423			
(4) มัธยมที่ 1 – มัธยมที่ 3	25	3.6480	0.5237			
(5) มัธยมที่ 4 – มัธยมที่ 6	9	3.6889	0.4485			
รวม	416	3.7647	0.4441			

จากตารางที่ 35 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. สูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มชั้นมัธยมศึกษา 4 – 6, ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3, กลุ่มชั้นมัธยมศึกษา 1 – 3, กลุ่มอ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้, ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ไม่พบคู่ที่แตกต่าง

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ทำนา, ทำไร่, ทำสวน	217	3.7724	0.4075	4.2550	0.0022	(3) > (2)
(2) รับจ้าง	102	3.6471	0.5221			
(3) ค้าขาย	50	3.9520	0.3683			
(4) เลี้ยงสัตว์	27	3.8148	0.3978			
(5) บริษัทเอกชน	20	3.7450	0.4817			
รวม	416	3.7647	0.4441			

จากตารางที่ 36 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพหลัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีอาชีพค้าขายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. สูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์, กลุ่มเกษตรกร, กลุ่มทำงานบริษัทเอกชน, และกลุ่มรับจ้าง ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้าง

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่า 3,000 บาท	8	3.5750	0.3105	2.2432	0.0637	ไม่พบ
(2) 3,000 – 4,999 บาท	172	3.7517	0.4149			
(3) 5,000 – 6,999 บาท	169	3.7604	0.4527			
(4) 7,000 – 8,999 บาท	53	3.8981	0.3445			
(5) 9,000 – 10,999 บาท	14	3.5786	0.8496			
รวม	416	3.7647	0.4441			

จากตารางที่ 37 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมสื่อสารไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ

พฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้

ความรู้จัก	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ไม่รู้จัก	3	2.0667	0.9238	44.6686	0.0000	(2) > (1)
(2) รู้จักผิวเผิน	37	3.2784	0.3583			(3)>(1),(3)>(2)
(3) รู้จักพอสมควร	131	3.7023	0.4183			(4)>(1),(4)>(2)
(4) รู้จักดี	170	3.8200	0.3427			(5)>(1),(5)>(2)
(5) รู้จักดีมาก	75	4.0560	0.3309			(5)>(3),(5)>(4)
	416	3.7647	0.4441			

จากตารางที่ 38 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามความรู้จัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 กลุ่มที่รู้จักดีมากจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่รู้จักดี, กลุ่มรู้จักพอสมควร, กลุ่มรู้จักผิวเผิน และกลุ่มที่ไม่รู้จัก ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่รู้จักผิวเผินความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก

กลุ่มที่รู้จักพอสมควรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.. มากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก, และกลุ่มที่รู้จักผิวเผิน

กลุ่มที่รู้จักดีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มไม่รู้จัก, และกลุ่มที่รู้จักผิวเผิน

กลุ่มที่รู้จักดีมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, กลุ่มที่รู้จักพอสมควร, และกลุ่มรู้จักดี

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเคยและไม่เคย ติดต่หรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ติดต่	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
เคย	367	3.8300	0.6820	6.68	0.000
ไม่เคย	49	3.2755	0.5640		

จากตารางที่ 39 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. เมื่อจำแนกตามการติดต่หรือได้รับความช่วยเหลือ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่และไม่เคยติดต่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่ มีความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยติดต่กับเจ้าหน้าที่ อบต.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
ชาย	311	2.740	0.420	-2.55	0.011
หญิง	105	2.862	0.423		

จากตารางที่ 40 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. แตกต่างกัน โดยที่ผู้หญิงมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ อบต. มีปริมาณการส่งสารในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ชาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) 20 - 30 ปี	21	2.5952	0.4332	1.8080	0.1263	ไม่พบ
(2) 31 - 40 ปี	110	2.7909	0.4079			
(3) 41 - 50 ปี	163	2.7996	0.4215			
(4) 51 - 60 ปี	111	2.7282	0.4258			
(5) 61 ปีขึ้นไป	11	2.9242	0.5020			
รวม	416	2.7712	0.4235			

จากตารางที่ 41 เปรียบเทียบให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอายุพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปิดรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
แต่งงาน	373	2.7735	0.4230	-0.180	0.8570
ม่าย	39	2.7863	0.4290		

จากตารางที่ 42 เปรียบเทียบให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเปิดรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามสถานภาพพบว่า ไม่แตกต่างแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแต่งงานและม่ายมีความคิดเห็นต่อการเปิดรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. ไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) อ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้	58	2.6552	0.4045	3.4016	0.0094	ไม่พบ
(2) ประถมที่ 1 – ประถมที่ 3	40	2.6708	0.4766			
(3) ประถมที่ 4 – ประถมที่ 6	284	2.8198	0.4065			
(4) มัธยมที่ 1 – มัธยมที่ 3	25	2.7333	0.4953			
(5) มัธยมที่ 4 – มัธยมที่ 6	9	2.5370	0.3889			
รวม	416	2.7712	0.4235			

จากตารางที่ 43 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความคิดเห็นต่อปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. สูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มชั้นมัธยมศึกษา 1 – 3, กลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3, กลุ่มอ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้, และมัธยมศึกษา 4 – 6 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ไม่พบคู่ที่มีแตกต่าง

ตารางที่ 44 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ทำนา, ทำไร่, ทำสวน	217	2.7481	0.3768	7.3655	0.000	(3) > (1) (3) > (2)
(2) รับจ้าง	102	2.6765	0.4690			
(3) ค้าขาย	50	3.0500	0.3783			
(4) เลี้ยงสัตว์	27	2.8148	0.4012			
(5) บริษัทเอกชน	20	2.7500	0.5312			
รวม	416	2.7712	0.4235			

จากตารางที่ 44 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามอาชีพหลัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีอาชีพค้าขายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. สูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์, กลุ่มทำงานบริษัทเอกชน, กลุ่มเกษตรกร, และกลุ่มรับจ้าง ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกร, และรับจ้าง

ตารางที่ 45 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่า 3,000 บาท	8	2.4792	0.4995	6.1206	0.0001	(4) > (1)
(2) 3,000 – 4,999 บาท	172	2.7016	0.3803			
(3) 5,000 – 6,999 บาท	169	2.7870	0.4159			
(4) 7,000 – 8,999 บาท	53	2.9937	0.3839			
(5) 9,000 – 10,999 บาท	14	2.7619	0.7359			
รวม	416	2.7712	0.4235			

จากตารางที่ 45 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีรายได้ 7,000-8,999 บาทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. สูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มที่มีรายได้ 5,000-6,999 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ 9,000-10,999 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ 3,000-4,999 บาท, และกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาทตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ 7,000-8,999 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ 3,000-4,999 บาท, และกลุ่มที่มีรายได้ 5,000-6,999 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 46 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปิดรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามรายได้

ความรู้จัก	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ไม่รู้จัก	3	1.6667	0.5774	67.9634	0.0000	(3)>(1),(3)>(2)
(2) รู้จักผิวเผิน	37	2.2748	0.4289			(4)>(1),(4)>(2)
(3) รู้จักพอสมควร	131	2.5992	0.3377			(4) > (3)
(4) รู้จักดี	170	2.8569	0.3105			(5)>(1),(5)>(2)
(5) รู้จักดีมาก	75	3.1667	0.2938			(5)>(3),(5)>(4)
	416	2.7712	0.4235			

จากตารางที่ 46 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามความรู้จัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 กลุ่มที่รู้จักดีมากจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่รู้จักดี, กลุ่มรู้จักพอสมควร, กลุ่มรู้จักผิวเผิน และกลุ่มที่ไม่รู้จัก ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่รู้จักพอสมควรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก, และกลุ่มที่รู้จักผิวเผิน

กลุ่มที่รู้จักดีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, และกลุ่มรู้จักพอสมควร

กลุ่มที่รู้จักดีมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่ากลุ่มไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, กลุ่มที่รู้จักพอสมควร, และกลุ่มรู้จักดี

ตารางที่ 47 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ระหว่างเคยและไม่เคย ติดต่อกับหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ติดต่อกับ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	T	P
เคย	367	2.8411	0.3750	10.30	0.000
ไม่เคย	49	2.2483	0.4000		

จากตารางที่ 47 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. เมื่อจำแนกตามการติดต่อกับหรือได้รับความช่วยเหลือ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่อกับและไม่เคยติดต่อกับมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่อกับ มีความเห็นเกี่ยวกับปริมาณการรับสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. ในระดับสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ อบต.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 48 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
ชาย	311	3.132	0.439	-1.48	0.138
หญิง	105	3.205	0.412		

จากตารางที่ 48 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน โดยที่ผู้หญิงมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของผู้ชาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 49 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) 20 - 30 ปี	21	2.9940	0.4635	0.8360	0.5028	ไม่พบ
(2) 31 - 40 ปี	110	3.1557	0.4308			
(3) 41 - 50 ปี	163	3.1748	0.4563			
(4) 51 - 60 ปี	111	3.1419	0.4103			
(5) 61 ปีขึ้นไป	11	3.1250	0.2305			
รวม	416	3.1505	0.4333			

จากตารางที่ 49 เปรียบเทียบให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอายุพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 50 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
แต่งงาน	373	3.1491	0.4380	-0.330	0.7410
ม่าย	39	3.1731	0.3470		

จากตารางที่ 50 เปรียบเทียบให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพพบว่า ไม่แตกต่างแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแต่งงานและม่ายมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 51 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) อ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้	58	3.0366	0.3620	4.6306	0.0011	(3) > (2)
(2) ประถมที่ 1 – ประถมที่ 3	40	2.9844	0.4531			
(3) ประถมที่ 4 – ประถมที่ 6	284	3.2108	0.4335			
(4) มัธยมที่ 1 – มัธยมที่ 3	25	3.0550	0.4523			
(5) มัธยมที่ 4 – มัธยมที่ 6	9	2.9861	0.3560			
รวม	416	3.1505	0.4333			

จากตารางที่ 51 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น สูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มมัธยมศึกษา 1 – 3, กลุ่มอ่านไม่ออก – เขียนไม่ได้, กลุ่มชั้นมัธยมศึกษา 4 – 6, และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3, ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มากกว่า กลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

ตารางที่ 52 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ทำนา, ทำไร่, ทำสวน	217	3.1532	0.4107	4.9608	0.0006	(3) > (1) (3) > (2)
(2) รับจ้าง	102	3.0466	0.4772			
(3) ค้าขาย	50	3.3675	0.3584			
(4) เลี้ยงสัตว์	27	3.1759	0.3880			
(5) บริษัทเอกชน	20	3.0750	0.4974			
รวม	416	3.1505	0.4333			

จากตารางที่ 52 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพหลัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีอาชีพค้าขายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง สูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์, กลุ่มเกษตรกร, กลุ่มทำงานบริษัทเอกชน, และกลุ่มรับจ้าง ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกร, และกลุ่มรับจ้าง

ตารางที่ 53 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่า 3,000 บาท	8	2.9219	0.3532	2.5990	0.0358	ไม่พบ
(2) 3,000 – 4,999 บาท	172	3.0981	0.3839			
(3) 5,000 – 6,999 บาท	169	3.1746	0.4601			
(4) 7,000 – 8,999 บาท	53	3.2830	0.3654			
(5) 9,000 – 10,999 บาท	14	3.1339	0.7555			
รวม	416	3.1505	0.4333			

จากตารางที่ 53 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีรายได้ 7,000-8,999 บาทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น สูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มที่มีรายได้ 5,000-6,999 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ 9,000-10,999 บาท, กลุ่มที่มีรายได้ 3,000-4,999 บาท, และกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาทตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ไม่พบคู่ที่แตกต่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 54 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้

ความรู้จัก	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	F-Prob	คู่ที่ต่างกัน
(1) ไม่รู้จัก	3	1.7917	0.7108	45.4584	0.0000	(2)>(1),(3)>(1)
(2) รู้จักผิวเผิน	37	2.7230	0.3598			(3)>(2),(4)>(1)
(3) รู้จักพอสมควร	131	3.0239	0.3754			(4)>(2),(4)>(3)
(4) รู้จักดี	170	3.2140	0.3425			(5)>(1),(5)>(2)
(5) รู้จักดีมาก	75	3.4933	0.3715			(5)>(3),(5)>(4)
	416	3.1505	0.4333			

จากตารางที่ 54 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามความรู้จัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 กลุ่มที่รู้จักดีมากจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่รู้จักดี, กลุ่มรู้จักพอสมควร, กลุ่มรู้จักผิวเผิน และกลุ่มที่ไม่รู้จัก ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' พบว่า กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก

กลุ่มที่รู้จักพอสมควรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก, และกลุ่มที่รู้จักผิวเผิน

กลุ่มที่รู้จักดีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, และกลุ่มที่รู้จักพอสมควร

กลุ่มที่รู้จักดีมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มที่ไม่รู้จัก, กลุ่มที่รู้จักผิวเผิน, กลุ่มที่รู้จักพอสมควร, และกลุ่มที่รู้จักดี

ตารางที่ 55 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ระหว่างเคยและไม่เคย ติดต่อหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ติดต่อ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
เคย	367	3.2101	0.3990	8.280	0.000
ไม่เคย	49	2.7041	0.4220		

จากตารางที่ 55 เปรียบเทียบให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เมื่อจำแนกตามการติดต่อหรือได้รับความช่วยเหลือ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่อและไม่เคยติดต่อมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่เคยติดต่อ มีความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ในระดับสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ อบต.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 6   ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต. มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด

ตารางที่ 56 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อหาลำดับความสำคัญของ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต., ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต., ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต., ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจาก เจ้าหน้าที่ อบต. โดยตัวแปรตามคือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

ตัวพยากรณ์	R	R ²	R ² ที่เพิ่ม	ส.ป.ส.ถดถอย		t	P
				B	Beta		
พฤติกรรมการสื่อสาร ของจนท. อบต.	0.6077	0.3692	0.3692	0.3907	0.4003	8.926	0.000***
ปริมาณการรับข่าวสารของ ประชาชนจากจนท. อบต.	0.6726	0.4524	0.0832	0.3635	0.3552	7.921	0.000***
ค่าคงที่				0.6726		4.866	0.000

***P < 0.001

F = 170.61336

จากตารางที่ 56 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เมื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นตัวแปรตาม พบว่าพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. และปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. เพียงสองตัวที่สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นได้ โดยพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ดีที่สุด รองลงมาคือปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรทั้งสองร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นได้ประมาณร้อยละ 45.24 ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเป็นที่น่าสังเกตว่าเฉพาะตัวแปรพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. เพียงตัวเดียวก็สามารถอธิบายถึงให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นได้ถึงร้อยละ 36.92 แต่เมื่อเพิ่มตัวแปรการรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. ทำให้สามารถอธิบายได้มากขึ้นอีกร้อยละ 8.32

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น” มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ อบต. ในด้านการพัฒนาชุมชน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นตามลักษณะทางประชากรของประชาชน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำ และความน่าเชื่อถือในตัวของเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาชุมชน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน
6. เพื่อหาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 13 อำเภอในจังหวัดสระบุรี โดยสุ่มเลือกมาอำเภอละ 2 แห่ง แบ่งเป็นอบต. ดีเด่น 1 แห่ง และอบต. ทั่วไป 1 แห่ง รวมทั้งสิ้น 26 แห่ง สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแต่ละ 16 คน โดยเลือกวิธี (Accidental Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 416 คน

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมดจำนวน 416 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี มีสถานภาพแต่งงาน การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย คือ ป.4 – ป.6 มีอาชีพเป็นเกษตรกร (ทำนา,ทำไร่, ทำสวน) มีรายได้อยู่ในช่วง 3,000 – 4,999 บาท นอกจากนี้ยังรู้จักเจ้าหน้าที่ อบต. ค่อนข้างดี เคยติดต่อ และ/หรือได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ส่วนที่ 2 การเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต.

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีความเป็นผู้นำความเห็นในระดับสูง และพบว่าการเป็นผู้ที่ติดตามสถานการณ์บ้านเมือง และสังคมของเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการเป็นผู้ที่มีหัวใจคิดทันสมัยของเจ้าหน้าที่ อบต. และลำดับสุดท้ายคือการเป็นผู้ที่มีความสุขุมรอบคอบของเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ส่วนที่ 3 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต.

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับสูง พบว่าผู้ที่น่าเคารพนับถือสูงสุด รองลงมาคือการเป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็งในการทำงานของเจ้าหน้าที่ อบต. และลำดับสุดท้ายคือการเป็นผู้ที่ทำงานให้กับชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทนของเจ้าหน้าที่ อบต. มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีพฤติกรรมการสื่อสารอยู่ในระดับมาก และพบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจาก กำนันผู้ใหญ่บ้านมากที่สุด รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ อบต. และกลุ่มตัวอย่างรับฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจาก กำนันผู้ใหญ่บ้านมากที่สุด รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ อบต. ส่วนกลุ่มตัวอย่างรู้เรื่อง และรับฟังเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากการประกาศทางหอกระจายข่าวหมู่บ้านค่อนข้างน้อย

ส่วนที่ 5 ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ได้รับสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า กลุ่มตัวอย่างพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ อบต. ในหนึ่งเดือนมากที่สุด รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ อบต. จะติดป้ายรายละเอียดโครงการเพื่อให้ท่านทราบรายละเอียดในการก่อสร้าง รายละเอียด ระยะเวลาดำเนินการ และแล้วเสร็จ ตลอดจนงบประมาณในการก่อสร้าง และปริมาณการรับสารโดยใช้ผ่านทางสื่อกระจายข่าวหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

ส่วนที่ 6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาหมู่บ้านในระดับปานกลาง และพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ชักชวนชาวบ้านเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้านมากที่สุด รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ อบต. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการติดตามการทำงาน ความคืบหน้าของโครงการ, การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่จะเกิดขึ้นในหมู่บ้านของตน ส่วนการมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางด้านแรงงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1

จากการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

สมมติฐานข้อที่ 2

จากการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต.มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

สมมติฐานข้อที่ 3

จากการวิจัยพบว่า ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

สมมติฐานข้อที่ 4

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสาร, และปริมาณการรับสารของเจ้าหน้าที่ อบต. และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน มีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร

การเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต.

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามลักษณะประชากรได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพการสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามสถานภาพการสมรสแล้วไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4)

ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต.

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามลักษณะประชากรได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพการสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามสถานภาพแล้วไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4)

พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต.

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. เมื่อจำแนกตามลักษณะประชากรได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพการสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าเมื่อจำแนกตาม เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพหลัก ความคิดเห็นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามรายได้ และสถานภาพพบว่า ความคิดเห็นไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4)

ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต.

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามลักษณะประชากรได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพการสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าเมื่อจำแนกตาม เพศ, การศึกษา, อาชีพหลัก, รายได้ ความคิดเห็นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามอายุ และสถานภาพพบว่า ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. จำแนกตามลักษณะประชากรได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพการสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าเมื่อจำแนกตาม การศึกษา, อาชีพหลัก, รายได้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตาม เพศ, อายุ, และสถานภาพ พบว่าไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4)

สมมติฐานข้อที่ 5

จากการวิจัยพบว่า ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5)

สมมติฐานข้อที่ 6

จากการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 6 ข้อ พบว่า มีปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กำหนดไว้ว่า พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เพราะประชาชนมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ อบต. มีการสื่อสารกับประชาชนในระดับมาก ซึ่งประกอบไปด้วยการที่ประชาชนทราบเรื่อง และรับฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจาก เจ้าหน้าที่ อบต., กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน, และหอกระจายข่าวหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ อบต.เป็นผู้ที่พูดจาได้นำฟัง, เจ้าหน้าที่ อบต.เป็นผู้ที่พูดจาชัดเจนได้ใจความ, เจ้าหน้าที่ อบต. จะเปิดโอกาสให้ซักถามเกี่ยวกับการติดต่อราชการ หรือโครงการพัฒนาหมู่บ้านเมื่อท่านมีข้อสงสัย, และเจ้าหน้าที่ อบต.มีความสามารถอธิบายข้อสงสัยได้แจ่มชัด ซึ่งพฤติกรรมการสื่อสารเหล่านี้มีส่วนที่ทำให้พฤติกรรมการสื่อสารของ

เจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับ 0.6077 ซึ่งเป็นค่าสหสัมพันธ์ค่อนข้างสูง และมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 13)

จากผลการวิจัยว่าพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดของ เดวิด เค. เบอร์โล (David K. Burlo : 1960) กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้น ผู้ส่งสาร ปัจจัยในส่วนของผู้ส่งสารจะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้รับสารเกิดความประทับใจ และมีความศรัทธาเชื่อมั่นในตัวผู้ส่งสารก็คือ ทักษะในการสื่อสารของผู้ส่งสารที่มีความสามารถในการเข้ารหัส (การพูด, การเขียน) และถอดรหัส (การอ่าน, การฟัง) ซึ่งก็คือว่าเจ้าหน้าที่ อบต. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการโน้มน้าวใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัส สุวรรณมาลา (2539) เรื่อง "สภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และทางเลือกสู่อนาคต" ซึ่งกล่าวถึงรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลว่า มีโครงสร้างองค์กรที่เล็กและมีความยืดหยุ่นสูง มีบุคลากร ซึ่งประกอบด้วยคนในท้องถิ่นทั้งสิ้น มีการทำงานเป็นทีม มีความตั้งใจที่จะทำงานเพื่อชุมชนของตนเองอย่างสูง สามารถประสานงานกับคนในท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความช่วยเหลือและจัดทำกิจกรรมการพัฒนาาร่วมกันได้ อันเป็นผลมาจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีทักษะในการสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้อย่างแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น นั่นคือ ถ้าเจ้าหน้าที่ อบต. มีพฤติกรรมการสื่อสารมา ประชาชนก็จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมาก ในทางตรงกันข้าม หากเจ้าหน้าที่ อบต. มีพฤติกรรมการสื่อสารน้อยก็จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นน้อยด้วยเช่นกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวไว้ว่าความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เพราะประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติต่างๆ ในการเป็นผู้นำความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงซึ่งประกอบไปด้วย จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความรู้ และเชี่ยวชาญอย่างยิ่งในการพัฒนาหมู่บ้าน, จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการช่วยเหลือประชาชน, จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โครงการที่เป็นประโยชน์กับหมู่บ้าน, จนท. อบต. เป็นผู้ที่สุ่มรอบคอบ, จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีหัวใจดี, จนท. อบต. เป็นผู้ที่ติดตามสถานการณ์ของบ้านเมือง, และสังคม, จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความใจเย็น, อดทนอดกลั้น, จนท. อบต. เป็นผู้ที่อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม, จนท. อบต. เป็นผู้ที่กล้าตัดสินใจ และคุณสมบัตินี้เองที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีค่าความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.3987 และมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 13)

การเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับคำกล่าวของ โรเจอร์ และชูเมคเกอร์ (Everett M. Roger & Floyd F. Shoemaker, 1973) ที่ว่า ผู้นำความคิดเห็นมีความรู้ทางด้านการเมืองมากกว่าผู้ตาม, ผู้นำความคิดเห็นเป็นผู้ที่มีความทันสมัยทางด้านเกษตรกรรมมากกว่าผู้ตาม, ผู้นำความคิดเห็นมีระดับความรู้หนังสือสูงกว่าผู้ตาม และคำกล่าวของโรเจอร์ (Roger and Sevinging อ้างใน เสถียร เขย ประทับ : 2539) ที่ว่าผู้นำความคิดมี 2 บทบาท คือเป็นผู้รับและผู้ให้ ในส่วนบทบาทที่เป็นผู้รับ คือ เป็นผู้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน หรือสื่อระหว่างบุคคล บทบาทที่เป็นผู้ให้คือ เป็นผู้ถ่ายทอดข่าวสารไปยังบุคคลอื่นๆ อีกต่อหนึ่งซึ่งทำให้ผู้นำความคิดเห็นเป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความคิดของบุคคลอื่นๆ ภายในระบบสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรงค์ดี แก้วเพ็ง (2540) ที่ทำการศึกษาดังประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาของสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวไว้ว่า ลักษณะการเป็นผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพการบริหารมากกว่าสภาตำบล เนื่องจากผู้นำมีลักษณะเป็นผู้นำที่เป็นตัวแทนของประชาชนมากกว่า ได้รับการเลือกตั้ง, ได้รับความเชื่อถือ, และความไว้วางใจจากคนในชุมชน ให้เข้ามาพัฒนาท้องถิ่นจึงน่าสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ อบต. เป็นผู้ที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำความคิดเห็น และในการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการเป็นผู้นำทางความคิดเห็นก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

สมมติฐานข้อที่ 3 กำหนดไว้ว่า ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 เพราะประชาชนมีความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติต่างๆ เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. อยู่ในระดับสูง ซึ่งประกอบด้วย จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีใจที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ของคนในหมู่บ้าน, จนท. อบต. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อต้องการช่วยเหลือและพัฒนาหมู่บ้านอย่างแท้จริง, จนท. อบต. เป็นผู้ทำงานให้กับชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทน, จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความสม่ำเสมอในการให้ความช่วยเหลือประชาชน, จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีมุมมองการณ์ไกล, จนท. อบต. เป็นผู้ที่น่าเคารพนับถือ, จนท. อบต. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องเฉพาะหน้าได้ดี, จนท. อบต. เป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการติดต่อราชการได้ดีที่สุด, จนท. อบต. เป็นผู้ให้คำแนะนำโครงการพัฒนาชุมชนได้ดีที่สุด, จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็งในการทำงาน, จนท. อบต. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำจริง คุณสมบัตินี้เองที่เป็นปัจจัยส่งผลให้ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีค่าความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.5013 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (ตารางที่ 13)

การที่ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีส่วนสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของเบททิงเฮาส (Erwin P. Bettinghaus : 1668) ที่สรุปว่าความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารนั้นขึ้นอยู่กับความมีศรัทธาเชื่อมั่นของผู้รับสารที่ให้ความไว้วางใจต่อผู้ส่งสารว่าเป็นผู้ที่มีความเมตตา โอบอ้อมอารี เข้ากับคนอื่นได้ง่าย เป็นมิตรกับทุกคน และโรเจอร์ส (Roger : 1971) กล่าวว่าความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งของการโน้มน้าวใจ ซึ่งพบว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือสูง สอดคล้องกับคำกล่าวของ โรเจอร์ส และชูเมคเกอร์ (Everett M. Roger, Floyd F. Shoemaker, 1973) ที่ว่าปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งของการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีอิทธิพลในการโน้มน้าวใจ คือคุณลักษณะที่ละม้ายคล้ายคลึงกันของผู้ส่งสารและผู้รับสาร การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นถ้าผู้ส่งสารและผู้รับสารมีคุณสมบัติละม้ายคล้ายคลึงกัน มีความเข้าใจร่วมกัน มีทัศนคติ ความเชื่อ และใช้ภาษาเดียวกัน ผู้นำท้องถิ่นที่มีลักษณะเหมือนกับผู้รับสารจะมีผลต่อความสำเร็จในการโน้มน้าวใจ หรือการยอมรับนวัตกรรมนั้นๆ อันตรงกับคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ อบต. ว่ามีผลให้ประชาชนยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. มีความจำเป็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสาร, และปริมาณการรับสารของเจ้าหน้าที่ อบต. และการมีส่วนร่วมของของประชาชนในการพัฒนาชุมชน มีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร

จากผลการวิจัยพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ซึ่งตัวแปรที่เป็นไปตามสมมติฐานข้อนี้คือ การศึกษา และอาชีพหลักของประชาชน เมื่อศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสาร, และปริมาณการรับสารของเจ้าหน้าที่ อบต. และการมีส่วนร่วมของของประชาชนในการพัฒนาชุมชน มีความแตกต่างกันตาม การศึกษาและอาชีพหลัก (จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 บางส่วน) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ลักษณะทางประชากรของประชาชน โดยเฉพาะการศึกษา และอาชีพหลักของประชาชน มีความแตกต่างกันในการตัดสินใจ เนื่องจากประชาชนมีการศึกษาน้อย (ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6) และมีอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรหาเช้ากินค่ำ จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำความคิดเห็น, ความน่าเชื่อถือ, พฤติกรรมการสื่อสาร, และปริมาณการรับสารของเจ้าหน้าที่ อบต. และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 15-54)

นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปร เพศ, อายุ, สถานภาพทางการสมรส, และรายได้ไม่มีความแตกต่างกันตามสมมติฐานข้อที่ 4

จึงสามารถอธิบายได้ตามผลการวิจัยว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดอยู่ในกลุ่มแต่งงานแล้ว (89.7%) และรายได้ก็อยู่ในกลุ่มเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีเพศชายถึงร้อยละ 75 เพศหญิงเพียงร้อยละ 25 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างจะคล้ายคลึงกัน และความคิดเห็นก็เป็นไปในทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่จึงไม่เห็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับตัวแปรด้านการศึกษา และอาชีพหลักนั้นมีความแตกต่างจากตัวแปรอื่นๆ ในกรณีที่พบความแตกต่าง เป็นเพราะเหตุว่า ระดับการศึกษาของประชาชนแตกต่างกันย่อมมีความเข้าใจ และการตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ที่เข้ามาไม่เหมือนกัน เช่นเดียวกับอาชีพ การที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน ก็จะทำให้ทัศนคติของคนแตกต่างกันตามความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีกลุ่มทางสังคม (Social Categories Theory) ของเดอร์เฟลอร์ (De Fleur : 1970) กล่าวไว้ว่า ประชาชนที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายกัน จะมีพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายกัน และมีพฤติกรรมไปในทางเดียวกัน และประมะ สตะเวทิน (2533) ยังได้กล่าวถึงลักษณะของผู้รับสารในเรื่องของเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งรวมหมายถึง อาชีพของบุคคลว่า มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสาร เพราะคนมีอาชีพที่แตกต่างกัน ก็จะมีประสบการณ์, ทัศนคติ, ค่านิยม, และเป้าหมายในชีวิตต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 กล่าวไว้ว่า ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 โดยที่ประชาชนมีรับสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบไปด้วย จนท.อบต. พุดคุยกับประชาชนประมาณสามสัปดาห์ต่อเดือน เพราะเหตุว่าเจ้าหน้าที่ อบต. ต่างก็เป็นคนในในท้องถิ่นนั้น จึงมีรูปแบบการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างไม่เป็นทางการให้กับประชาชนรับทราบมากกว่าการประชุมอย่างเป็นทางการ และการที่เจ้าหน้าที่ อบต. ติดป้ายรายละเอียดโครงการเพื่อให้ท่านทราบถึงระยะเวลา / งบประมาณ ในการก่อสร้าง เพื่อให้ประชาชนทราบถึงรายละเอียดโครงการนั้นก็มีส่วน ปริมาณในการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ในประเด็นต่างๆ นี้เองที่มีส่วนสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.5887 ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 (ตารางที่ 13)

จากผลการวิจัยที่ว่า ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโรเจอร์ส (Roger :1969) กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้บุคคลเป็นช่องทางในการเผยแพร่ข่าวสารนั้น สื่อบุคคลนี้มีประโยชน์ในกรณีที่ผู้สื่อสารหวังผลให้ผู้รับสารเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

และมีพฤติกรรมการยอมรับสารนั้น ทำให้ผู้รับสารแสดงผลตอบสนอง ที่มีต่อสารโดยส่งกลับไปยังผู้ส่งสาร ทำให้ผู้ส่งสารมีโอกาสปรับปรุงเนื้อหาข่าวสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ปริมาณการรับข่าวสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนด้วย โดยประชาชนที่มีการรับสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. มาก จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนมาก แต่ถ้าประชาชนที่มีการรับสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. น้อย จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนน้อยเช่นเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 6 กล่าวไว้ว่าความเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ อบต. มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 เมื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นตัวแปรตาม โดยตัวแปรอิสระคือ ความเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต., ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต., พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต., และปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ผลปรากฏว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุดคือ พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. รองลงมาคือ ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ซึ่งพฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีอิทธิพลมากที่สุดที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปในเชิงบวก แสดงว่า พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนได้ดีที่สุด ถ้าเจ้าหน้าที่ อบต. มีพฤติกรรมการสื่อสารน้อย ประชาชนก็จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นน้อย และถ้าเจ้าหน้าที่ อบต. มีพฤติกรรมการสื่อสารมาก ประชาชนก็จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากเช่นกัน ส่วนปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ก็เป็นไปในเชิงบวกเช่นเดียวกัน

จากงานวิจัยแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. มีอิทธิพลมากที่สุดในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าประชาชนให้ความสนใจ และมีส่วนร่วมกับหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อันเป็นผลมาจากการเป็นองค์กรที่ถูกจัดตั้งได้แค่เพียง 6 ปีก็ตาม แต่จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นที่รู้จัก และมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด แต่ยังคงพบว่ามีบางประเด็นที่จะเสนอแนะดังนี้

1. พฤติกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินการต่างๆ ประสบผลสำเร็จ นั่นคือ เจ้าหน้าที่ อบต. ที่มีทักษะในการสื่อสารดี, มีมนุษยสัมพันธ์ดี, เป็นผู้ที่มีความสามารถคาดคะเนความรู้สึก (Empathy) ของชาวบ้านดี ก็จะแสดงบทบาทที่ถูกต้อง และทำให้งานราบรื่นมีประสิทธิภาพสูง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะได้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ อบต. ในทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจวิธีการและรูปแบบของการสื่อสารให้ถูกต้อง ใช้การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อได้เป็นประโยชน์ในการรับรู้, เข้าใจ, ยอมรับ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. ซึ่งก็มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาโครงการต่างๆ ควรเน้นไปที่การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อที่นอกเหนือจากการสื่อสารระหว่างบุคคล ถึงแม้ว่าตำบลจะมีอาณาเขตขนาดเล็ก มีการอยู่อาศัยแบบกระจุกตัว แต่การสื่อสารโดยปากต่อปากให้ข่าวสารไหลไปเป็นทอดๆ อาจจะทำให้ข่าวสารมีความผิดพลาดได้ จึงควรใช้ช่องทางอื่นๆเพิ่มขึ้น เช่น หอกระจายข่าวหมู่บ้าน (ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่ายังใช้ช่องทางนี้น้อยมาก) ควรมีการใช้ประโยชน์จากสื่อนี้ให้มากกว่าเดิม สร้างการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง อันเป็นช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่องทางหนึ่ง ซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรจะอบรมเจ้าหน้าที่ อบต. ให้มีความรู้ ทักษะ และเข้าใจวิธีการ และรูปแบบในการสื่อสารให้ดึงดูดความสนใจ เพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ควรให้มีการพัฒนากลุ่มต่างๆ ให้เกิดขึ้น เช่น กลุ่มจักสาน, กลุ่มแม่บ้านทำขนม, กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และเพื่อได้เป็นช่องทางการสื่อสาร ซึ่งกลุ่มต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาจากเจ้าหน้าที่ อบต. นำไปเผยแพร่กับกลุ่มหรือเครือข่ายของตน ถือเป็นการเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทางหนึ่งเช่นกัน

4. จากการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างน้อย แสดงว่าประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร จึงมีความจำเป็นอย่างที่ว่าเจ้าหน้าที่ อบต. ได้มีการหารือกับผู้นำชุมชน และผู้นำความคิด ให้ความรู้เรื่องสิทธิของตน (People Rights), รวมถึงการสร้างจิตสำนึกว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครอง และพัฒนาชุมชนของตน

นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ อบต. ต้องมีการถามถึงความต้องการ แรงดันของชาวบ้านต่อโครงการต่างๆ ที่จะมีขึ้น การให้ชาวบ้านรู้สึกหวงแหน, รู้สึกรับผิดชอบต่อโครงการที่เป็นสมบัติของส่วนรวม รวมไปถึงการจ้างงานโดยใช้คนในพื้นที่ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจ้างงานของ อบต. จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพยายามใช้การสื่อสารเพื่อการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบ หรือพยายามหากิจกรรม และวิธีการที่จะทำให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวให้ได้อย่างละมุนละม่อม คือ ไม่บังคับ แต่เน้นการให้ความรู้ ความเข้าใจ และขอความสมัครใจ ความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นปัจจัยที่สำคัญมากปัจจัยหนึ่งที่แสดงความสำเร็จสูงสุดของการพัฒนา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรได้มีการทำการวิจัยต่อ หลังจากกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน หมอดวาระไปแล้ว เพื่อศึกษาบทบาทของเจ้าหน้าที่ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น, ศึกษาถึงสภาวะผู้นำในแง่มุมต่างๆ ที่มีต่อการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น หรือตัวแปรภาวะผู้นำยังมีอิทธิพลต่อการสร้างการมีส่วนร่วมหรือไม่

2. ควรมีการวิจัยอย่างมีส่วนร่วมกับประชาชน เพื่อศึกษาถึงความต้องการของประชาชนในโครงการต่างๆ, รูปแบบการสื่อสาร, ตลอดจนรูปแบบเครือข่ายระหว่างบุคคล เพื่อศึกษาถึงรูปแบบเครือข่ายการสื่อสารของประชาชน และนำมาพัฒนาเป็นแผนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

3. ควรได้มีการสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้นำชุมชน เช่น กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, พระสงฆ์, ซึ่งเป็นผู้นำความคิดในชุมชน ในส่วนของลักษณะทางประชากรศาสตร์, สังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากจังหวัดสระบุรี มีการอพยพย้ายถิ่นฐานมาจาก ไทย-จีน, ไทย-ลาว, ไทย-มุสลิม, ไทย-พวน, และไทย-มอญ ซึ่งมีวัฒนธรรมการเมืองที่แตกต่างกันไปตามถิ่นกำเนิด เพื่อจะได้ทราบรูปแบบการสื่อสาร และความพึงพอใจในการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่ อบต. ต่อการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

4. ควรศึกษาถึงกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ ในแง่ของประสิทธิผลของสื่อต่างๆ ที่เจ้าหน้าที่ อบต. มาใช้ในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ว่ากลยุทธ์การใช้สื่อใดมีประสิทธิภาพสูงสุด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรรณิการ์ โอมุณเณ. บทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสหบาล
ข้าว หมู่บ้านท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาค
วิชาประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

โกวิททย์ พวงงาม, "ศักยภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาและอุปสรรค"
อาทิตย. 992(14-20 มิถุนายน,2539),

จรัส สุวรรณมาลา, "สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ศักยภาพ และทางเลือกสู่อนาคต."
รายงานวิจัยคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2539.

ดำรงราชานุภาพ, สถาบัน. "ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล." เอกสารการวิจัย
เสนอต่อกระทรวงมหาดไทย,2539.

ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง, "การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาของสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด." วิทยานิพนธ์พัฒนาชุมชนมหาบัณฑิตคณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

ทรงธรรม สงนียะ, "การถ่ายโอนงานของกรมประชาสงเคราะห์ให้้องค์การบริหารส่วนตำบล."
เอกสารการศึกษาของสำนักปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม,2540.

ปรมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพ
พิมพ์, 2533.

ปัญญา งานเลิศ, "ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณี
องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธ
มณฑล จังหวัดนครปฐม." สารนิพนธ์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

ปิยนุช สังข์ช่วย. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชน ในการส่งเสริมการปฏิบัติ
งานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์
วิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,2534.

พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 2537. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ฝ่ายปกครอง
ส่วนท้องถิ่น, 2537.

พัฒน์ บุญยรัตนพันธ์. การสร้างพลังชุมชนโดยการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา
พานิช, 2517.

- พินิจ ลาภานานันท์. บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- มาลี บุญศิริพันธ์. หนทางการสื่อสารในทฤษฎีการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ราชการส่วนตำบล, กอง. กรมการปกครอง, ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537.
- เลขาธิการวุฒิสภา, สำนักงาน, รายงานของคณะกรรมการการปกครองวุฒิสภา เรื่องปัญหาการดำเนินการจัดตั้งและประสิทธิภาพของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล, 2540.
- ลำพอง พิลาสสมบัติ. "การประเมินผลการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลประทาย จังหวัดนครราชสีมา." เอกสารวิจัยส่วนบุคคล นักบริหารระดับสูง สถาบันพระปกเกล้า, 2540.
- วิเชียร เกตุสิงห์. การแปลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+. กรุงเทพมหานคร : ชมรมผู้สนใจงานวิจัยทางการศึกษา, 2534.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- เสถียร เขยประทับ. การสื่อสารเพื่อการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2528.
- สำนักงานจังหวัดสระบุรี, ข้อมูลจังหวัดสระบุรี ปี 2542, (เอกสารโรเนียว) (ม.ป.ป.)
- อรพิน สพิโชคชัย และคณะ. "โครงการศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งองค์การบริหารส่วนตำบล." เอกสารการศึกษาของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2540.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Berlo, D.K., Lemert, J.B., and Mertz, R.J., Dimensions for Evaluating the Acceptability of Message Sources. Public Opinion Quarterly, 1970.

Bettinghaus, Erwin P. Persuasive Communication. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1968.

Hovland, C.I. Janis, I.L., and Kelly, H.H. Communication and Persuasion. New Haven, conn : Yale University Press, 1953.

Levinson, Donial J. Rule Personality and Social Structure in The Organization Setting. Selected Reading Projects in Social Psychology. New York : Random House, 1971.

Rogers, Everett M. Communication Strategies for Family Planning. New York : The Free Press, 1973.

Rogers, Everett M. Communication Channels. In Handbook of Communication. Chicago : Rand McNelly, 1978.

Rogers, Everett M. and Shoemaker, F. Floyd. Communication of Innovation : A Cross Cultureal Approach. New York : The Free Press, 1973.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องบทบาทของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน ตามความเป็นจริงของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.เพศ ชาย หญิง 4
- 2.อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 20 - 30 ปี
 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี
 51 - 60 ปี 61 ปีขึ้นไป 5
- 3.สถานภาพ โสด แต่งงาน
 หม้าย หย่า 6
- 4.การศึกษา อ่านไม่ออก - เขียนไม่ได้ ประถมที่ 1 - ประถมที่ 3
 ประถมที่ 4 - ประถมที่ 6 มัธยมที่ 1 - มัธยมที่ 3
 มัธยมที่ 4 - มัธยมที่ 6 อนุปริญญา, ป.ว.ส., ป.ว.ท.
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี 7
- 5.อาชีพหลัก ทำนา, ทำไร่, ทำสวน รับจ้าง
 ค้าขาย รับราชการ
 รัฐวิสาหกิจ เลี้ยงสัตว์
 อื่นๆ โปรดระบุ..... 8
- 6.รายได้เฉลี่ยครอบครัวต่อเดือน
 ต่ำกว่า 3,000 บาท 3,000 - 4,999 บาท
 5,000 - 6,999 บาท 7,000 - 8,999 บาท
 9,000 - 10,999 บาท 11,000 - 12,999 บาท
 13,000 - 14,999 บาท มากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป 9
- 7.ท่านรู้จักหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่
 ไม่รู้จัก รู้จักผิวเผิน
 รู้จักพอสมควร รู้จักดี
 รู้จักดีมาก 10
- 8.ท่านเคยติดต่อ หรือได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ อบต. หรือไม่
 เคย ไม่เคย 11

ตอนที่ 2 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ อบต. โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ	รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
9	จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความรู้ และเชี่ยวชาญอย่างยิ่งในการพัฒนาหมู่บ้าน						12
10	จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการช่วยเหลือประชาชน						13
11	จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โครงการที่เป็นประโยชน์กับหมู่บ้าน						14
12	จนท. อบต. เป็นผู้ที่สุดุมรอบคอบ						15
13	จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีหัวคิดทันสมัย						16
14	จนท. อบต. เป็นผู้ติดตามสถานการณ์ของบ้านเมือง, และสังคม						17
15	จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความใจเย็น, อดทนอดกลั้น						18
16	จนท. อบต. เป็นผู้ที่อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม						19
17	จนท. อบต. เป็นผู้ที่กำลังตัดสินใจ						20

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ อบต. โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ	รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1		
18	จนท. อบต. เป็นผู้ที่เต็มใจที่จะแก้ปัญหาต่างๆของคนในหมู่บ้าน						21	
19	จนท. อบต. เป็นผู้ที่เสียสละเพื่อต้องการช่วยเหลือและพัฒนาหมู่บ้านอย่างแท้จริง						22	
20	จนท. อบต. เป็นผู้ที่ทำงานให้กับชุมชนโดยไม่มีหวังผลตอบแทน						23	
21	จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความสม่ำเสมอในการให้ความช่วยเหลือประชาชน						24	
22	จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีมุมมองวิสัยทัศน์ไกล						25	
23	จนท. อบต. เป็นผู้ที่น่าเคารพนับถือ						26	
24	จนท. อบต. เป็นผู้ที่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี						27	
25	จนท. อบต. เป็นผู้ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบการติดต่อราชการได้ดีที่สุด						28	
26	จนท. อบต. เป็นผู้ที่ให้คำแนะนำโครงการพัฒนาชุมชนได้ดีที่สุด						29	
27	จนท. อบต. เป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็งในการทำงาน						30	
28	จนท. อบต. เป็นผู้ที่พูดจริง ทำจริง						31	

ตอนที่ 4 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ อบต. โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน
ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ	รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
29	ท่านรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจาก จนท. อบต.						32
30	ท่านรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากกำนัน,ผู้ใหญ่บ้าน						33
31	ท่านรู้เรื่องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากหอกระจายข่าวหมู่บ้าน						34
32	ท่านฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากเจ้าหน้าที่ อบต.						35
33	ท่านฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน						36
34	ท่านฟังรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้านจากหอกระจายข่าวหมู่บ้าน						37
35	จนท. อบต. เป็นผู้ทีพูดจาได้นำฟัง						38
36	จนท. อบต. เป็นผู้ทีพูดจาชัดเจนได้ใจความ						39
37	เมื่อท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้าน หรืองานติดต่อกับราชการ จนท. อบต. จะเปิดโอกาสให้ท่านซักถามได้						40
38	จนท. อบต. มีความสามารถอธิบายข้อสงสัยให้แจ่มชัด						41

ตอนที่ 5 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการรับสารของประชาชนจากเจ้าหน้าที่ อบต. โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ	รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
39	จนท.อบต.พูดคุยกับท่านในแต่ละเดือนมากน้อยเพียงใด						42
40	จนท. อบต. พูดคุยถึงโครงการพัฒนาที่มีอยู่ในหมู่บ้านกับท่าน บ่อยมากน้อยแค่ไหน						43
41	ในการพูดคุย ท่านเคยซักถามข้อข้องใจต่างๆ จากจนท. อบต.						44
42	จนท. อบต. จะกล่าวถึงโครงการพัฒนาหมู่บ้านโดยใช้หอกระจายข่าวหมู่บ้าน						45
43	จนท. อบต. มักจะประชุมเพื่อแจ้งให้สมาชิกในหมู่บ้านทราบถึงโครงการพัฒนาหมู่บ้าน และความคืบหน้าของโครงการ						46
44	จนท. อบต. จะติดป้ายรายละเอียดโครงการเพื่อให้ท่านทราบถึงระยะเวลา / งบประมาณในการก่อสร้าง						47

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 6 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการพัฒนาหมู่บ้าน โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ	รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
45	จนท. อบต. เป็นผู้ชักชวนท่านเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน						48
46	กำนัน, ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ชักชวนท่านเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน						49
47	ท่านสมัครใจเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้านเอง						50
48	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่จะเกิดขึ้นในหมู่บ้านของท่าน						51
49	ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจในโครงการที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านของท่าน						52
50	ท่านมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือด้านแรงงาน						53
51	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามการทำงาน และความคืบหน้าของโครงการ						54
52	ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการพัฒนาที่อยู่ในหมู่บ้านของท่าน						55

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดสระบุรี

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับ โดยกล่าวถึงสภาพทั่วไปของจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดสระบุรี โดยสังเขปดังนี้

1.สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดสระบุรี

จังหวัดสระบุรีตั้งอยู่ภาคกลางห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 105 กิโลเมตร มีพื้นที่ 3576.486 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 106 ตำบล 956 หมู่บ้าน (สำนักงานจังหวัดสระบุรี, 2542 : 1-2)

จังหวัดสระบุรีมีประชากร 596,799 คน เป็นชาย 297,958 คน หญิง 298,841 คน คริวเรือนทั้งสิ้น 152,101 คริวเรือน

2.องค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดสระบุรี

จากการศึกษาข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งพอจะสรุปได้โดยสังเขปดังนี้

2.1การจัดตั้ง

หลังจากได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับฎีกา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2537แล้ว กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ ตามนัยมาตรา 40 และมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 สำหรับในจังหวัดสระบุรี มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 ครั้งตามลำดับดังนี้

ครั้งที่ 1 จำนวน 26 แห่ง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 พ.ค. 2538

ครั้งที่ 2 จำนวน 31 แห่ง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 เม.ย. 2539

ครั้งที่ 3 จำนวน 46 แห่ง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 พ.ค. 2540

จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการจัดตั้งรวมทั้งสิ้น 103 แห่ง

ประวัติผู้เขียน

นายกิตติศักดิ์ เชื้อแดง เกิดวันที่ 21 เมษายน 2515 พื้นเพเป็นคนจังหวัดอ่างทอง สำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสตรีวิทยา ๒ ระดับอุดมศึกษาจากคณะ พานิชศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี พ.ศ. 2538 เคยเป็นนักศึกษาฝึกงาน ฝ่ายโปรโมชัน บริษัท โอกลีวี แอนด์ เมเธอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และปี พ.ศ. 2538 – 2541 เคย ทำงาน ฝ่ายขายดีลเลอร์ เอ บริษัทตรีเพชร อีซูซุเซลส์ จำกัด และปี พ.ศ. 2541 เข้าศึกษาระดับ ปริญญาโทคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย